

CENTRO FRONTE SOVIETAI PUOLA VOKIEČIUS

VOKIEČIAI IŠVYTI IŠ GOMELIO, ŽLOBINO IR ROGAČEVO, SAKO SPAUDA

Sunaikinta iš Prancūzijos atsiųsta nacių divizija

LONDONAS, Anglija, rugs. 2 d. — Britų valdžios sluoksniai patyrė, kad visame centro fronte raudonoji armija pradėjo labai smarkią ataką, kuri padarė naciams labai didelių nuostolių.

Sovietų puolimas vystosi 175 mylių ilgio fronte tarp Smolensko ir Gomelio. Atėjusios žinios sako, kad visame šiame ruože rusai smarkiai sumušė vokiečius ir priverstė nacių kariuomenę trauktis atgal.

Iš švedijos atėjusios spaudos žinios tvirtina, kad sovietų kariuomenė išvyko vokiečius iš Gomelio, Rogacevo ir Žlobino. Nacių maršalo Bock armija paskubomis traukiasi visame centro fronte.

Maršalo Bock kariuomenė labai mechanizuota. Paskutiniame dienom prasidėjęs lietus visiškai paplūsdino kelius ir motorizuota kariuomenė negali judėti negalintys nacių.

Centro fronto puolimui vadovauja sovietų maršalas Timošenko. Įsakymus fronte atlieka sovietų generolas Konev ir Rakovsky, kurie vokiečius spaudžia žnyplėmis iš dviejų pusių.

Kiti sovietų kariuomenės daliniai smarkiai puola nacių Leningrado ir Ukrainos frontuose.

MASKVA, Rusija, rugs. 2 d. — Raudonoji armija, pūdamą vokiečius centro fronte, visiškai sunaikino nacių pėstininkų diviziją, kuri prieš kelias dienas tapo atsiųsta iš Prancūzijos. Vokiečiai stovėjo Toul mieste, prie Nancy.

Leningrado ir Dniepro srityse prastos sovietų kontraatakos davė progos užpakinėms sovietų dalims gerai apsikasti ir įsistiprinti. Dabartiniu metu vokiečių puolimas būtų sulaukytas.

Odesoj sovietų kariuomenė smarkiai priešinasi vokiečių ir rumunų karo jėgoms. Sovietų karo laivai patruliuoja Juodąją jūrą ir daro priešams didelį nuostolį. Sovietų karo pranešimas sako, kad nė vienoje fronto dalyje vokiečiai nepajėgė prasiveržti sovietų teritorijos gilumon.

Baltijos juroje sovietų aviacija paskandino vokiečių laivą su kareiviais ir karo medžiaga.

IRANO VALDŽIA SUSITARĖ SU BRITU IR SOVIETŲ PASIUNTINIAIS TEHERANE

Paliaubos dar nepasirašytos

LONDONAS, Anglija, rugs. 2 d. — Britų valdžios atstovai šiandien pareiškė, kad britų ir sovietų ministrai susitarė su Irano valdžios atstovais nesuipratimui likviduoti.

Iki šiam metui dar nepasirašytos paliaubos, bet jau prieita sutarimo visuose principuose dalykuose.

Pasitarimai vyksta Teherane ir Irano valdžios atstovai gerai jaučiasi pasitarimų metu, nes krašto nepriklausomybė bus neišlyta.

Persijoje susitiko britai su rusais

BAGDADAS, Iranas, rugs. 2 d. — Vakar Senna miestelyje susitiko sovietų ir britų karininkai, kuriems buvo išsakyta išsivalyti nacių agentus Irano teritorijoje.

Kol atvyko vertėliai, britai ir sovietų karininkai sėdėjo už stalo ir ramiai gėrė vėdą su alumi.

Atėjus vertėjui, karininkai pasitiesė žemėlapius, pasidarė pastabas, pasakė trumpas kalbas ir vėl išsiskirstė. Rusai išvyko į Kašviną, o britai liko Senna mieste.

Nacių agentai puolė britus

BAGDADAS, Iranas, rugs. 2 d. — Kermasa miestelyje, kai persų kariuomenė nutarė daugiau britams nesipriešinti, nacių agentai puolė britus.

Amerikos ginklai pasiekė Rusiją

LONDONAS, Anglija, rugs. 2 d. — Britų korespondentai tvirtina, kad Amerikoje gaminti lėktuvai jau pasiekė sovietų teritoriją ir netrukus išskris kovoti prieš nacių lėktuvus.

Neskelbiama kiek ir kokių orlaivų atvežta, bet manoma, kad frontuose naciams bus smarkiai užkirsta.

Nelaisvėn paimti nacių tvirtina, kad vokiečių valdžia jau rengia savo krašto gyventojus ilgai žiemos kovai rytų fronte.

Neišaiškinta 47 rusų misija

NOME, Aliaska, rugs. 2 d. — Atskride 47 sovietų lakūnų, kurie pradėjo apšaudyti dar tebesiranda Aliaskoje.

Anton Fedotov, sovietų ambasados Washingtono sekretorius, vakar kalbėjosi su atskridusiais rusais, bet atsisakė pasakyti kokia yra atskridusių misija. Rusų lakūnų oruolai vadovauja lakūnams Michail Gro-mov.

Amerikos karo valdžia buvo informuota apie atskridimą, nes paruošė aerodromą ir laukė atvykstančių keleivių.

AŠIES LYDERIAI RUSIJOS ŽEMEJE

Ši iš Berlyno per radiją atsiųsta fotografija parodo Adolfą Hitlerį ir Benito Mussolinį "belankant karo griuvėsius Rusijos teritorijoje." Iš kairės dešinėn: Hitleris, Gen. von Kluge, Mussolini, ir Gen. Keitel.

SU JAPONAIS VEDAMI PARENGIAMIEJI PASITARIMAI, SAKO HULL

Derybos dar neprasidėjusios

WASHINGTON, D. C., rugs. 2 d. — Sekretorius Hull laikraštininkams šiandien pasakė, kad derybos su japonais dar neprasidėjusios.

Vedami tiktais parengiamieji pasitarimai, jeigu paaiškės, jog abi valstybės galės susitarti, tai bus pradėtos derybos.

Hull pasakė, kad jis kelis kartus matėsi su japonų ambasadorium, kalbėtois įvairiais reikalais, bet jokių konkrečių rezultatų dar neprieita.

Japonai nepatenkinti J. V. atsakymu

TOKIO, Japonija, rugs. 2 d. — Japonų valdžios sluoksniai nepatenkinti sovietų ir Jungtinių Valstijų atsakymais dėl karo medžiagos vežimo į Vladivostoką.

Japonų valdžia dar kartą kels šį reikalą ir pasius abiejų kraštų valdžioms kitas notas.

Iki šiam metui japonų premjeras negavo Rooseveltto atsakymo, bet tikimasi netolimoj ateityje jis gauti. Japonai žada paskelbti plačią japonų vandenų zoną.

Konoje gali būti nuverstas

ŠANCHAJUS, Kinija, rugs. 2 d. — Atvykusieji keleiviai tvirtina, kad politinė padėtis Japonijoje labai nerami ir galima laukti didelių netikėtumų.

Naciams simpatizuoja japonų karininkai nepatenkinti dabartine Konoje politika ir jėga rengiasi nuverst jį kabinetą.

Sausumos karininkai norėtų stoti "ašies" pusėje ir dalyvauti kare su vokiečiais prieš Angliją ir Jungtines Valstybes.

Vokiečių ir prancūzų gydytojai skelbia, kad Lavallo sveikata gerėjanti. Deato temperatūra visai nukrito.

Iš Panamos veja 5,000 juodukų

PANAMA, sostinė, rugs. 2 d. — Prezidentas Arnulfo Arias paruošė planą sulig kuriuo rengiasi išvyti iš Panamos 5,000 juodukų, kurie dirba įvairiuose darbuose.

Manoma, kad šis prezidento dekretas palies ir Jungtinių Valstijų zonoje dirbančius juodukus.

Pirmon eilėn išvys iš krašto visus tuos juodukus, kurie atvyko iš kitų kraštų darbo ieškoti, nes jie numušė Panamos darbininko uždarius, sako prezidentas.

Žuvo transatlantinis lėktuvas

LONDONAS, Anglija, rugs. 2 d. — Aviacijos ministerija paskelbė, kad žuvo vienas transatlantinis lėktuvas, kuris išskrido iš Amerikos ir nepasiekė Anglijos.

Orlaivys buvo 10 asmenų ir tarpe politinių patarėjų ir lakūnų.

Žuvo Guy de Baillet-Latour, belgų kolonijų ministerijos patarėjas, kuris važinėjo Washingtono valdžios reikalais.

Darbininkų lyderiai prieš nacių

NEW YORK, N. Y., rugs. 2 d. — Labor Day proga per radiją pasakė kalbą Sidneja Hillman, AFL pirmininkas William Green ir B. Carey, kuris kalbėjo vietoj serganto CIO pirmininko.

Anglijos darbiečių lyderis Ernest Bevin pasakė kalbą, kurioje padėkojo už amerikiečių

pastangas, bet patarė gaminti daugiau karo medžiagos.

Bevin patarė darbininkams vienyti, kad būtų sunaikinti nacių pabaisa.

Amerikos vokiečiai prieš Hitlerį

NEW YORK, N. Y., rugs. 2 d. — Vokiečių kilmės lojalų amerikiečiai išleido atsisaukimą nukreiptą prieš Hitlerio užmačias.

Atsisaukimas išverstas į kalbas ir pataria gyventojams turėti vilties, nes Hitleris bus sumuštas.

Amerikos vokiečiai kreipiasi į Vokietijos vokiečius ir liepia galimai greičiau nusikratyti visai vokiečių tautai užauginto gėdos.

Britų karininkai Amerikos manevruose

WASHINGTON, D. C., rugs. 2 d. — Devyni aukštesni britų karininkai stebi Arkansas platumose vykstančius Amerikos kariuomenės manevrus.

Britų karininkai dalyvavo šio karo operacijose ir turės progos palyginti Amerikos kariuomenės veikimą.

Britų karininkai yra pasiryžę teikti amerikiečiams visą informaciją ir atsakyti į visus Amerikos karininkų klausimus.

Rooseveltas tariasi su bendradarbiais

WASHINGTON, D. C., rugs. 2 d. — Prezidentas Rooseveltas, pasakęs griežtą kalbą prieš nacių Hyde parke, šį rytą sugrįžo į Washingtoną ir pradėjo pasitarimus su savo bendradarbiais.

Prezidentas kalbėjosi su viceprezidentu Wallace ir su senato užsienio komisijos nariais.

Rooseveltas pietavo kartu su sekretorium Hull ir aptarė tolimųjų rytų ir Europos padėtį.

Britų aviacija vakar smarkiai bombardavo Reinlandą.

VISOJ LIETUVOJ SUDARYTOS KOMISIJOS NETEISINGAI ATIMTAM TURTUI GRAŽINT

Dėmesys bus kreipiamas į viešąją, o ne į privatinę naudą

BERNAS, Šveicarija, rugs. 2 d. — Visi Lietuvos burmistrai įpareigojami sudaryti komisijas peržiūrėti paduoties ir paduodamiems skundams dėl neteisėtai nacionalizuotų namų ir kito nekilnojamo turto.

Skundai privalo būti paduoti vietos burmistro vardu, kuris juos tuojau perduoda sudarytomis komisijoms, o pastarosios savaitės laikotarpy turi tuos skundus išspręsti. Skundą teigiamai išsprendus, nacionalizuotas turtas tuoj grąžinamas jo teisėtiems savininkams.

Ekonominiam susitvarkymui ir nuostatams praversti sudaryta penkių asmenų komisija, kurion įeina profesorius Vitkus, Matulionis, Mackevičius, Damušis ir Švipa. Kol bus išleisti nuostatai, nacionalizuoti turtai privalo būti valdomi tų įstaigų ir asmenų, kuriems jie yra pavesti valdyti. Pertvarkymo metu bus laikomasi dėsnio: viešoji nauda virš privatinės naudos.

Studentai gina diplominius darbus

KARALIAUČIUS, Vokietija, rugs. 2 d. — Kauno Universiteto statybos fakultete šie studentai gynė diplominius projektus inžinieriaus laipsniui įgyti.

Naciai stengiasi pakenkti J. Valstybėms

ANTOFAGASTA, Čilė, rugs. 2 d. — Išvytas nacių ministras iš Bolivijos deda pastangas pakenkti cino ir tungsteno išvežimui į Jungtines Amerikos valstybes.

Bolivijos užsienio ministeris sako, jog valdžia išvyko Wendlerį todėl, kad jis buvo ne tik nacių diplomatas, bet ir nacių partijos organizatorius.

Dabar išvytas nacių agentas stengiasi pakenkti geriems Amerikos ir Čilės santykiams.

Islandijoje žuvo Amerikos lakūnas Meeks. Besileidžiant su dužo orlaivis.

Amerikos kariuomenės užsakyti tankai išvežti į britų frontus. Kariuomenė užsakė žymiai patobulintus ir stipresnius tankus.

Po piežius priėmė 100 nacių kareivių, davė vokiečių laivams palaiminimą, bet jėm nepasakė kalbos.

Vokiečiai giriasi, kad jų karo jėgos žymiai priartėjo prie Leningrado.

Slapti prancūzų teismai nuteisė 9 asmenis ilgiems metams kalėti.

Lietuviams neleidžia laikyti ginklų

KARALIAUČIUS, Vokietija, rugs. 2 d. — Paskelbtas viešas pranešimas, kad Lietuvos gyventojams neduodami leidimai ginklams laikyti. Tais reikais piliečiai prašomi į jokus įstaigas nesilankyti.

Birželio pabaigoje Kaune buvo uždrausta pardavinėti svajinamus gėrulus. Šį uždraudimą paskelbė J. Skorubskas, pasirašęs už prekybos ministerį.

Nežinia ar šis draudimas dar ir dabar tebeveikia.

Pozdniakovas buvo čekos vadu

KARALIAUČIUS, Vokietija, rugs. 2 d. — Laikraštis "I Laisvė" rašo, jog bolševikų palikti dokumentai rodo, kad vyriausiu čekos vadu bolševikų okupuotoj Lietuvoj buvo Pozdniakovas.

Oficialiai Pozdniakovas ėjo komisarių tarybos atstovo pareigas sovietų Lietuvoje.

Prieš okupaciją Pozdniakovas ėjo sovietų Rusijos pasiuntinio pareigas Lietuvoje, vėliau buvo vyriausiuoju čekos vadu.

VĖLIAUSIOS NAUJIENOS

Vokiečiai skelbia, kad rusai smarkiai puola, bet nacių kariuomenė paėmė Carskoe Selo ir artėja prie Leningrado.

Raudonoji armija nesunaikino buvusių carų buveinės.

Naciai užsieniečiams paskelbė, kad nuo karo pradžios britai orlaiviais užmušė 38,000 civilinių Vokietijos gyventojų. Sužiestų skaičius didės.

Praeitą naktį sustojo Berlyno, Pragos, Bukarešto ir Budapešto radijo stotys. Britai su rusais bombarduoja minėtus miestus.

Japonijoj militaristai pradėjo smarkią propagandą prieš Konoje kabinetą ir reikalauja sustabdyti Amerikos benziną, kuris siunčiamas Vladivostokan.

Karo departamentas paskelbė, kad atvykstantieji 47 sovietų piliečiai yra paprasti technikai ir inspektuos Amerikos karo aviacijos fabrikus.

Sovietai paneigia užsienyje pasklidusius gandus apie norą susitaikyti su suomiais.

Vokiečiai traukia dideles karo jėgas iš Prancūzijos į sovietų frontą, nes nacių kareiviai labai išvarginti, sako sovietų radijas.

:-: KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS :-:

IS VISUR APIE VISKA

Žinios iš darbininkų gyvenimo

TORONTO, Ont. — Rugpjūčio 4 d. C. C. F. 2-ąsias vardas turėjo sėkmingą pikniką gražioje "Henley's Point" saloje. Publikos, buvo per 500. Išdalyta keliasdešimt prizų. Laimingai išlošė ir vertingų dovanų. Buvo prakalbos, kuriose kalbėjo C. C. F. (socialistas) 2-ąsias aldermanas W. Denison ir C. C. F. Ont. provincijos pirmininkas Sam Lawrence.

Socialistų aldermanas

Pirmasis kaipo aldermanas daug kalbėjo kas yra daroma miesto valdyboje ir kaip jam vienatipiam darbininkų atstovui prisiima kovoti už darbininkų, namų savininkų ir smulkųjų verslininkų reikalus. Tarp kitko pažymėjo, kad šis piknikas yra tradicinis, ketvirtas iš eilės, ir kad kas metai simpatikų jį atsilanko daugiau ir daugiau.

Antrasis kalbėjo daugiau bendrais reikalais. Baigdamas pabrėžė, kad jei mes nenorime

to, kas buvo: bedarbės, relief ir kitokio skurdo, mes turime būti čia su C. C. F. socialistų darbininkų partija, kuri neatlaidžiai kovoja už darbininkų reikalus. Tame darbininkų piknike dalyvavo mažas būrelis lietuvių. Butų gerai, kad ir kiti lietuviai įdomautųsi darbininkų pramogomis.

Susirinkimas

C. C. F. Lietuvių Skyriaus susirinkimas įvyko rugpjūčio 13 d. Susirinkimas buvo šauktas tikslu išrinkti delegatus į Kanados Lieta. Tarybos seimą, kuris įvyko rugpjūčio 30 ir 31 d. d. Montreale. Delegatais išrinkti O. Indrelelis ir S. Taurinskas. Taip pat išrinkti delegatai į C. C. F. Trinity raidingo komitetą A. Frenzelis ir J. Novogrodskas. Trinity raidingo uždavinys yra: aiškinti C. C. F. programą, kovos tikslus ir burti tame raidinge gyvenančius darbininkus į organizuotą darbą.

Raidingo komitetas, į kurį įeis po du atstovai nuo lietuvių C. C. F. skyriaus, čekoslovakų ir anglų, mano rengti žiemos laiku daugiau prakalbų, pasikaitų, diskusijų ir parengimų. Vadina, nuo kalbų bus eina prie realaus darbo. Sveikintina. Dalyvavę skyrėsi nariai apsimokėjo visi pačio mokėjimo ir parodė nemažą pasiryžimo dirbti žmonijos gerovei.

Karo nebūtų buvę

Mes Kanados lietuviai esame "laimingi", kad turime gazieltę "Liaudies Balsą". Bet (dubigubai pasidaroma, "laimesni", turėdami žioplą redaktorių p. J. Yla. Sakau žioplas todėl, kad tas redaktorius po pasirašyto Stalino-Hitlerio draugingumo sutarties 1939 m. ėmė rašyti savo skaitytojams ne apie karą, bet apie taiką. Ar po pasirašymo sutarties tikėjosi, kas į Ylos skelbiama taiką, yra kitas klausimas, bet kad žioplas redaktorius pasirodė b ogas burtininkas, tą visi greitai sužinojo, kai nuo pasirašymo su-

Look Behind You, Sam!

Members of the LIGHT FOR FREEDOM Committee everywhere in the nation have telegraphed and written the President, and their Representatives and Senators in Congress, "Why haven't we expelled the Axis Ambassadors?"

tarties už savaitės laiko Hitleris užpuolė Lenkiją ir užsidėgė pasaulinis karo gaisras. Pasėkmė p. J. Ylos žioplo burimo yra ta, kad jo redaguojamas "L. Balsas" susitraukė per pusę. Iš du kart savaitinio paliko savaitinį. Laikraščio formatai: reikėjo sumažinti. Vis tai už staliniską žioplumą.

Išmokė Yla

Ne vieną žioplį Hitleris išmokė; išmokė jis ir p. J. Yla. Dėl idomumo noriu pacituoti ką p. J. Yla rašo dabar, kada jo "taikos apaštalas" nusikraustė palei Leningrado ir Maskvos varlus. Dabar jis rašo: "Gyvenimas versle versle Britanija ir Sovietų Sąjunga kooperavo i, kad atsilaukty "prieš vokėčių imperializmą. Jei ši kooperacija būtų padaryta prieš karą, naciai veikiausiai nebūtų bandę ir pradėti karą". (Mano pabrūkta). Tai kodėl p. Ylos saulė Stalipas darė draugingumo sutartis su vokiečių imperializmu, o ne su Britanijos? Kodėl p. J. Yla 1939 m. rašė, kad ta Stalino-Hitlerio draugingumo sutartis atnešė pasauliui taiką? Kodėl dabar tamsia, p. Yla, rašai, kad karo veikiau-siai nebūtų buvę? Ar dabar, p. Yla, prisipažinsi, kad 1939 m. buvai beprotis ir mulkina žmones?

Vėl graso

Kanados lietuviams ekskomunicação K. L. T. se mas, kuris įvyko rugpj. 30 ir 31 d. d. Montreale, yra kaulas gerklėje. Jų gazietla "Liaudies Balsas" 513 nr. graso montrealiečius įskusti policijai. Žuoma, tas nerastas išreikštas "diplomatiniais" žodžiais. Štai jie: "Bukite atsargūs, gerbiame, su tokią veikla, kad neatsidurtumėte koncentracijos kempė, kur sėdi Hudas ir kiti". Taip, mes žinome už ką sėdi p. Hudas. Bet aš norėčiau paklausti to didelio "antifašisto", už ką sėdi brošiuroje "New Internes"

komunizmo kitiems neprimisite. Vietoj rūpinis apie kitus ar negeriai būtų pasirupinti kada Stalino saulė vėl duos isakymą "kovoti prieš hitlerizmą yra politinė beprotybė".

"Liaudies Balsas" piknikas

Ar piknikas buvo sėkmingas ar nesėkmingas, tas daug reikšmės nedaro. Didėsnė reikšmė yra kaip "L. B." pravadyriai meluoja, kad jų piknikas kas skundė. Jeigu tikėtis skundimu, tai "L. B." gali jų ieškoti 162 Claremont st., o ne tarybininkų pasloję. Štai kaip "L. B." save įskundes policijai graudžiai verčia:

"Kaip kiekvienas 'Liaudies Balsas' parengimas, taip ir šis piknikas buvo policijai įskustas, lyg tas buvęs būtų koks nelegališkas ar kriminališkas dalykas. Bet kaip visi buvę skundai, taip ir šis nuėjo šuniui ant uodegos..."

Pp. Ylai, Janauskui ir ko., tur but skundai reikalingi ir pelningi, kad juos vis skundžia ir skundžia. Bet tie vyrai sako, kad visi skundai neina ant uodegos.

Pas Yla ir Janauskas nuo dažno kailio maijumo prarado atminti ir si karta meluoja nepagalvoje. Dabar aiškiausiai matosi, ko verti p. Ylos tie

skundai, kuriuos Yla prasima-no, kad jie būtų didesni "mūčelnikai" ir kad didesni bizni padarius.

Štai vienas pavyzdys. Metai atgal komunistinės moterėlės buvo užsikiję drg. daktarą Kaškevičių, kad pastarasis pamokintų vyrus lytiško meno. Tikėjosi daug publikos ir pardavė daug aukštą kainą bilietai. Bet Kaškevičius neatvyko. Tada Yla sugalvojo, kad Kaškevičius atvykima įskundė ir policija iš Toronto stoties jį sugrazinusi, nedavęs nei iš traukinio išlipti. Kad nereikėtų pinigų gražinti, per ilgą laiką gvoltu šaukė, kad tarybininkai įskundė ir kad tuo padarė daug nuostolių. Ilgainiui tą provokaciją paliovė kartoje. O dabar p. Yla rašydamos patvirtina, kad Kaškevičius nebuvo skustas, nes sako, kad "kaip visi buvę skundai, taip ir šis nuėjo šuniui ant uodegos". Ir kaip jis neuėis ant uodegos, jeigu niekas neskundė, o jeigu būtų apskusta, tai p. Yla būtų neužmiršęs to "skundo", kuris jam atnešė didelių nuostolių. Targi ir šis tariamas skundimas yra ne daugiau, nei mažau kaip p. Ylos ir Ko. biuri provokacija prieš sau nepatinkamus asmenis ir organizacijas. Rašalas

Apie Urbona Jokubeli

FLIN FLON, Man. — Urbonas Jokubelis teisinasi per laikraštį, kad jisai nėra platinęs tavorščių laikraščio ir nėra jam aukavęs. Tas nevisai atitinka tikrąybę.

Jis aiškina, kad dauguma lietuvių pažįsta jį nuo 1930 metų, bet dar tais metais ta "dauguma lietuvių" buvo visai mažutė — buvo tik jo brolis Kazys ir dar vienas lietuvis. 1932 metais atvyko dar keturi. Kai "Liaudies Balsas" tvėrėsi, Jokubelis buvo Winnipeg, ir pats aukavo \$5 ir kitus ragino aukoti. Winnipegiečiai jį gerai žino.

Butų galima daug kas pasakyti, bet užtenka to, kad Jokubelis toks pat patriotas kaip Paleckis ir abiems vieta tavorščių rojuje, o ne kitor.

Jokubelis rengiasi vykti iš Flin Flono į Toronto "laimes ieškoti". Torontiečiai turėtų žinoti su kuo turi reikala. Flinlonietis.

KODEL LAUKTI?

KAINOS KYLA
Jūs dar galite gauti ilgalaikius išmokėjimus. Imokėkite tik \$5.
1935 Plymouth Sedan \$ 95
1935 Ford Sedan 85
1934 Nash Sedan 95
1933 Plymouth Sedan 65
1936 Plymouth Sedan 195
1936 Ford Sedan 135
1937 Ford Sedan 195
1935 Chevrolet Sedan 145
1939 Plymouth Sedan 395
1939 Pontiac Sedan 435
1940 Plymouth Sedan 445
100 kitų puikių barenų.
Tiesiogis fabriko atstovas

WENZEL
DE SOTO PLYMOUTH
1143 Diversey
Atidara vakarais ir sekmdieniais

MIDDLE-AGED PEOPLE

are common offenders

If you're past 40, the chances are that your breath will be offensive oftener than that of a young person. Fermentation of tiny food particles caught by partial plates and dentures frequently cause this condition which you yourself may not detect but which is so offensive to others. Why not take the easy, pleasant precaution that so many fastidious people use to halt this fermentation—Listerine Antiseptic employed as a mouth rinse. It immediately makes the breath sweeter, purer, less likely to offend. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.

Before Any Date Use
LISTERINE ANTISEPTIC
To Make Your Breath Sweeter

Perfect for today's popular "Tossed" salads

KRAFT FRENCH DRESSING
AMERICA'S LARGEST SELLING BRAND

JACK SWIFT

ON BOARD THE AURORA.
THE SHIP IS NEARING EARTH, AND THE TELEVISOR REVEALS THE TREMENDOUS CHANGES THAT ARE TAKING PLACE.

Ateičiai Užtikrinti!

Taupykite dabar, kad, bedarbei užėjus, nereikėtų dejuoti. Taupykite saugioje įstaigoje, kaip UNIVERSAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION.

Čia jūsų įpėdėliai NEŠA **3 1/2** procentų. Yra apdrausti iki \$5,000 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Ofisas kasdien atdaras nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais iki 6 val. vakaro.

Universal Savings AND LOAN ASSOCIATION

1739 SO. HALSTED STREET

MADOS

No. 4868—2 šmotų gražiai atrodanti rudeninė suknelė. Sukiptos mios: 12, 14, 16, 18, 20, 30, 32, 34, 36, 38 ir 40.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blaunkutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kainą 15 centų. Galite pasiūsti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

RENEŠANSAS

C. Delisle Burns.

(Tęsinys)

Prasidėjus santykiams tarp Europos ir Rytų, prasidėjo pasaulio politika. Jau ir Viduramžiais Europon patekdavo šiek tiek prekių karavanų keliais; o dabar laivai galėjo gabenti daugybę šilko, medvilnių ir kitokių prekių. Be matant Rytų prekių kainos ėmė kristi ir todėl didelis Europos gyventojų skaičius ėmė naudotis taip daiktais, kuriais pirma naudodavosi tik tai turtingiausi žmonės. Okeano prekyba pasidarė taip didelė ir plati, jog atsirado naujų sistemų — prekybos bendrovių. Rytų cukrus jau buvo paprastas dalykas; arbata ir kava pasirodė Europoje pirmą kartą. Indijos ploni auksiniai taip patiko europiečiams, jog jie ėmė austi medvilnių auksukus.

Prekyba jau pasidarė per pavojinga ir per brangi šiaip paskiram pirkliai, — tad telkiasi kruvon, bendrovių pagrindu, — keletas ar keliolika asmenų, nešdami bendrą riziką ir dalindamiesi pelnu. Pavyzdžiui, anglų Levanto Kompanija užėmė Venecijos laivų vietą ir gabenė sau Anglijon prekes iš Viduržemių rytų. "Flandrijos Galeros" jau nebeplaukė iš Venecijos į žiemius. Anglų-Rusijos Kompanija turėjo savo skyrių ir ten Europai įstaigos buvo anglų popiežių valdžios pobūdį; tai ir danų Rytų Indijos Kompanija.

nijos, įkurtos 1600 m. ir ilgainiui išvėrusios prekybą iš Portugalų. Ir šie štai jau eina iš Renesanso į vėlesnę gaidynę.

Per šešioliktąjį amžių metada, kuriais Europa ir Rytai pasimainydavo prekėmis, buvo tokie pat, kaip ir Viduramžiais. Nebuvo dar noro nukariuoti rytiečius ar užviešpauti Rytų civilizacijai. Pirmą Hansos pirkliai turėdavo savo "faktorijų" Londone ir Venecijoje, anglai turėdavo savo "faktorijų" Rusijoje, — taip dabar portugalai, o vėliau prancūzai steigė savo prekybos stotis Rytuose. Tai buvo tvirtovės sandėliai su tam tikru tarnautojų štabu, kurio pareiga buvo pardavinėti rytiečiams metalo, odos, ir vilnų išdirbinius ir supirkinėti rytiečių produktus, siunčiamus laivais į Europą.

Apie dvidešimtį metų po didžiųjų kelionių, t. y. apie šimtą metų nuo Renesanso pradžios, Vokietijoje kilo tikios revoliucija, kuriai buvo lemia sujungti vienas tautos ir atskirti jas nuo kitų. Tai buvo Protestonų Reformacija. Per du šimtmečius bažnytinė tvarka buvo gyvai kritikuojama daugelyje kraštų; vienos kurios tautos kritikai dažnai turėdavo daug įtakos kitos tautos kritikams, kaip pavyzdžiui Anglijos Wyclif'as tunija turėjo savo skyrių ir ten Europai įstaigos buvo anglų popiežių valdžios pobūdį; tai ir danų Rytų Indijos Kompanija.

dalies kultūrinį skirtumą išdavins. Pagaliau dievobaimingi Vokietijos žmonės išmoko verstis be kunigų per penkiasdešimt metų schizmos, kai buvo daugiau ne vienas popiežius ir kai daugiau ne vienas kunigas reiškė pretenzijas vietos bažnyčiai. Nepasitenkinimą kurstė taip pat nuolių ir aukštesniųjų dvasininkų turtai ir papročių bei gyvenimo laisvė. Pastangos įvesti reformą palikus senąją sistemą nepasisekė. Reforma tegalėjo įvykti atskilus nuo senosios sistemos, ir tai atliko Marijnas Liuteris, kurs 1521 m. sausio m., buvo formaliai ekskomunikuotas Romoje. Vokietija buvo ir dabar tebėra pasiskirsčiusi tikybos klausimais, bet į Reformaciją galima visgi žiūrėti, kaip į tipinę Vokietijos padarą.

Reformacijos efektas Anglijoje buvo charakteringas. Anglai niekados nepriimdavo, kitaip sakant, nenurydavo visos iš svetur atneštos revoliucijos, — jie atsargiai praskiedavo ją savo tautinių tradicijų priemonėmis. Vieni čia įžiūri bailumą, bet kiti mano, kad tokiu būdu patiekta anglams revoliucija yra geriau tautos suviršinama. Anglijos bažnyčia nuėjo kita kryptimi. Smarkesni žmonės, patekę svetimšalių pamokslininkų įtakon ar užsikrėtę užsieniuose naujo subrūzdimo entuziazmu, reikalavo, kad ryšiai su praeitimi būtų visiškai nutraukti. Jų smarkumo dėka Vokietijos ir Šveicarijos įtaka pagimdė Anglijoje ir Škotijoje gana daug įvairių tikėjimų ir papročių. Kai kurie iš tų naujų tikėjimų pateko iš Anglijos į jos kolonijas Amerikoje, kur jos sukūrė pamatą kitokiai Naujosios Anglijos civilizacijai.

Vienas ir svarbiausias to tikėjimo įvairumo vaisius buvo tas, kad žmonės atrado tikybos apykantą, arba toleranciją. Kai daugumas žmonių sutinka kuriuo nors klausimu, tad lengva jiems prispausti mažumą, nesutinkantį su daugumo nuomonėmis ir pažiūromis. Bet kai daug tikėjimų įsigali kuriame krašte, tad nesti pakankamai tvirtos grupės, kuri galėtų prispausti kitą; todėl visi ir pasijunta apykantos šalininkais. Pažangieji galvotojai suranda priešais, įrodančias apykantos reikalingumą; bet visos tos priešastys vėl išnyksta, vėjų išblaškomas, kai krašte susidaro vienokių pažvalgų daugumas. Tikybos apykanta, kartu su protestonų pasirinkimo individualizmu, lengvai virsta politine laisve. Nėra abejonės, kad puritonų sektos įtakos dėka pasaulyje sutvirtėjo laisvė, padėjusi kai kuriuose kraštuose patiemis žmonėms kontroliuoti ir tvarkyti savo valdžias. Štai buvo Montesquieu ir Voltaire'o išgirta Anglijoje ir jų dviejų buvo patarta prancūzams sekti šiuo anglų civilizacijos pavykslu. Taip pat protestantizmo dėka Šveicarijoje miestai sukūrė savo laisvę, dėl kurios ir Rousseau buvo entuziazmo pagautas.

Ta gaidynė, kurioje viešpataujančią reikšmę turėjo Renesansas, davė dar tokių dalykų, kuriems gana sunku rasti žmonių civilizacijos tikinamą apibūdinimą. Išradimas Vokietijoje spaudos, pražydimas Italijoje meno, naujosios literatūros krypties, ispanų, portugalų ir danų jūrėivių kelionės ir atradimai, naujas tikybos entuziazmas, — visa tai, rodos, nedaug turti bendra. Naujoji gaidynė, palyginus ją su praėjusia, neturėjo dar formos ir sistemos nei tikėjimuose, nei papročiuose; bet civilizacijos istorija, tyrinėdama tą gaidynę, mato, kad visas tas regimasis nesusi-

tvarkymas siekė vienumo, ir nesiklausia leidimo daryti. Pirmą kartą per tūkstantį metų Europa ėmė žiūrėti prie kin, niebe atgal. Kiekvienas to tikėjo, kad kjos sąlygos negali pateisinti štai bematant vėl kas nors naujo atsiti. O Viduramžiais buvo kaip tik atvirkščiai: žmonės manė, kad žmonių istorija yra negarbingas puolimas, smukimas žemyn nuo garbingos praeities, vis tiek, ar ta jų garbingoji praeitis buvo išreikšta Romos imperatoriuose, ar Kristuje, ar Jo Apaštaluose. Žmonės, galvodami tikiai apie paskutiniojo Teismo Dieną, apie Juozapato Pakalnę, negalėjo išsivaizduoti ateities žemėje. O Renesanso žmonės pramoko pasitikėti savimi ir įsitikino, jog pasaulyje dar įvyks daug svarbių ir įdomių dalykų. Teisybė, vienu atžvilgiu ir Renesanso mokslo vyrai ir reformatoriai žiūrėdavo atgal. Pirmieji turėjo senovės klasikų, antrieji turėjo Bibliją. Net ir patys keliauninkai atradėjai plaukdavo, ieškodami ne naujų pasaulių, bet tikiai kelio į senąjį pasaulį Rytuose. Bet visas jų santykiavimas su senove ir praeitimi buvo naujas. Jie tikėjosi jau sau apreiškimo, kurie padarytų juos taip pat protingus ir šventus ir galingus, kokie buvo senovės išgarbinti žmonės. Pirmą kartą praeitis yra lyg vartai į ateitį; per mokslo, per pažinimą tos praeities žmonės tikėjosi pasiekti tai, ko praeityje niekas ir niekados nebuvo pasiekęs. Klasikais besekdama Italija sukūrė visai naują meną; skelbdamiesi grįžta prie pirmųjų krikščionybės, reformatoriai sakė kiekvieną individumą tiesioginiai santykiai su Dievu; net Rytų ir Vakarų Indijų atradėjai laikė save valdovais viso to, ką atrado.

Charakteringas, pažangus pasitikėjimas savimi ir ateitimi buvo vyriausioji jėga, vedusi žmones prie išradimų prieš tą gaidynę, kuri atėjo po Renesanso; Renesansas buvo begalo svarbus žmonių santykiavimo reiškinys, nes jis greit išplito tarp žmonių, sukeldamas juose didelį norą ir pasiryžimą naujiems bandymams ir naujiems prityrimams. Jis netik suartinio, bendrai imant, Europos ir Rytų žmones, bet taip jau sujungė kruvon ir Europos gyventojus.

Tai tikrai buvo pradžia naujų žmonių santykiavimų. Vėlesniuose Renesanso gaidynės laiku buvo padėti pamatai Tarptautinėms Teisėms, o tai yra pirmas, taip sakant, nepasiekto dar ateities ženklas. Žiaurumai Tikybos Karų metu, ypatingai Vokietijoje ir Olandijoje, sudrebino žmonių mintis. Pavyzdžiui, Magdeburge, paėmus miestą, buvo išskerta be jokio pasigailėjimo arti 20,000 vyrų, moterų ir vaikų. Žmonės suprato, jog nors karą metu tautos nepripažįsta vyriausybės autoriteto

Naujas karo laivas mokosi šaudyti

NEW YORK, N. Y., rugs. 1 d. — Naujai pastatytas Amerikos karo laivas North Carolina išvažiavo šaudymo praktikai.

Vakar pirmą kartą buvo paleisti šūviai iš didžiulių kanuolių. Iššovimas Amerikos piliečiams kainavo 23,750 dolerių, nes jis išmetė 11 tonų sprogstamos medžiagos.

Zinovai tvirtina, kad N. Carolina yra galingiausiu karo laivu ir turi nepaprastai stiprią naikinamą jėgą.

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICTORY 4965
Stogus, rymas, stoglangius ir sienų apdailas.
Taisome bet k. Atnaujiname bet k. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

Nepriklausomybė
yra brangiausias tautos turtas. Atskiras žmogus Nepriklausomybė gali atsiekti tik budamas finansiniai apsirūpinęs. Statykite, remtuokite ir įsigykite namus pagal mūsų ilgamečio išmokėjimo planus. Taupykite ir paskolas imkite žymiausioje lėšų įstaigoje. Už apdr. F. S. ligi \$5,000 mokame 3 1/2 %.
KEISTUTO SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION
JOS. M. MOERIS, Sr.
3236 S. Halsted St. CAL. 4118

MASTER WINDOW SHADE CO.
S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
Langam Uždangalus Padarom ant Užsakymo
FRANKOM LAZDAS...MES NUMERUOJAM IR UŽKABINAM
TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)
CASH AND CARRY.

GRUEN the Precision Watch

Duokit Gruen, ir jus duosite laikrodį, jungiantį dailiausią stilių su visu akuratiškumu ir patikimumu, kurie padarė Gruen vardą garbingu laiko matavime. Pamatykite pas mus Gruen rykiuotę šiandien.

Registered Trade Mark

13 Jewels, pink or yellow gold filled case, Goldtone back.....\$33.75

13 Jewels, pink or yellow gold filled case, Goldtone back.....\$33.75

*Reg. U. S. Pat. Off. Patents Pending

BEGEMAN'S
DVI ATSAKOMINGOS KRAUTUVES
4184 ARCHER AVENUE
3142 WEST 63rd STREET

Sutaupysi daug darbo ir pinigų ant anglių šia žiemą, jeigu įsigys geriausią šiu laikų stokerį.
LINK-BELT
AUTOMATISKAS STOKERIS
kuris yra išdirbamas Chicagoje, yra geriausias ir stipriausias iš visų stokerių. Sumala akmenis ir plytas. Niekas negali sugesti arba nulūžti. Neturi "shear-pin". Stokerį įdės kompanijos darbininkai ir gausit patarnavimą tiesiai iš kompanijos dieną ir naktį. Duoda 3 metus išmokėti.
Slegaitis Stoker Sales
6921 S. WESTERN AVE.
Telefonas REPublic 3713.
Visuomet gausit teisingą ir mandagų patarnavimą. Jonas Slegaitis turi ilgą patyrimą šiame biznyje ir suteikia pilną užgandimą.

PIRKIT SU PASITIKĖJIMU
ALLIED Lumber Co.
LUMBER, MILLWORK
Stogam Medžiaga. Mes Finansuojam. Pristatymas DYKAI
2759 S. KEDZIE AVENUE
Tel. LAWDALE 2630

BUY Direct AND SAVE
Paziūrėkit Savo Dantis—Visi tai Daro

TINKAMAI PADIREBOS PLOKŠTELIS GERINA JUSŲ ISVAIZDĄ.
Dantų Plokštelių dirbamos mūsų pačių Laboratorijoj, vartojant tik pirmos klasės medžiagas.
Dailiausios dantų plokštelių nuo \$9.50 iki \$35.00 kiekviena
KALBAME LIETUVISKAI
Patalsymai 1 3 valandas \$1 ir aukščiau.
Atsilankykite ir pamatykite mūsų pavyzdžius. Plokštelių daromos tik nuo antspaudų ir pagal užsakymus laisnūlotų dentistų.
SATISFACTION DENTAL LABORATORIES
1062 W. CHICAGO AVE.
Phone Monroe 4433
9:00 A. M. iki 9:00 P. M. kasd.

GERB. Naujienų skaitytojai ir skaitytojai prašome pirktinių reikaliat atlikti laukiamas, kurios skelbia Naujienos.

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
WEST VIRGINIA Pocahontas Mine
Rūn iš geriausių mainų, daug \$8.25
dulkų išimta.
Perkant 5 tonus ar daugiau.
SMULKESNI YRA DAUG PIGESNI
BLACK BAND LUMP \$10.25
Sales taksai ekstra.

ATSILANKYKIT arba pasiūskit Kuponą Reikalaudami Apskaičiavimo DYKAI.
• Nereikia įmokėti.
• 36 mėnesiai išmokėti.
• Pirmas mokėjimas spalio 1.
Karšto Vandens Įrenginiai:
• STYMO-FURNASAI-
• ALTEJAU PEČIAI IR
• "STOKEROLA" STOKERIS.
NO GEARS-NO OIL
3 metų garantija.
PLUMBINGO ARBA APSILDYMO REIKALU
Pamatykite "SOUTH CENTER"
SOUTH CENTER PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO., Inc.
6 W. Garfield Blvd. prie State St. (N. W. kamp. State ir 55 St.)
Telefonas ATLANTIC 4290.
Aš esu užinteresuotas sekamais dalykais, pažymėtais X (nėra priverolis):
☐ Apšildymo ☐ Stokerių
☐ Plumbing ☐ Sienu Tiltu
Vardas
Adresas
Telefonas

All kinds of **PRINTING**
Musų Spaustuvė Atlieka Įvairiausių Spaudos Darbus!
Jeigu esate biznyje ir jums reikia atsispausdinti bilų, steitmentų, laiškų, žinokite, kad "NAUJIENŲ" spaustuvė yra pasiruošusi jums patarnauti. Atliks darbą tobulai. Kainos kuoprieinamiausias.
UŽSUKITE IR PAMATYKITE PAVYZDŽIUS
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St. Canal 8500

PETER BARSKIS, JR.
Puikus Rakandai Prieinamomis Kainomis
"CUSTOM" PADARYTI, MODERNISKI SEKLYCIOM SETAI • VEDLIAUSI STILIŲ MIEGRUMŲ IR
MANOR FURNITURE MART, Inc.
3108 WEST 63rd STREET (TARPE TROY IR ALBANY) Phone PROSPECT 5757-5758

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienuos Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — pašto:	
Metams	\$8.00
Pusmeti	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Chicagoje per išsiuntinėjotus:	
Vienam mėnesiui	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje:	
Metams	\$6.00
Pusmeti	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsienio:

Metams	\$8.00
Pusmeti	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Prigula reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Švedai į tą meškerę nekimba

Per du mėnesius Švedijos naciai vedė agitaciją, ragindami savanorius rašyti į kariuomenę, kuri eis padėti Hitleriui jo "kryžiaus kare" prieš Rusiją, ir žadėdami savanoriams nepaprastai aukštą atlyginimą. Bet tos jų pastangos davė labai menkų vaisių.

Užsirašė tik 10 savanorių, ir du iš jų atsisakė važiuoti, kuomet jie patyrė, kad juos ketina siųsti padėti ne suomiams, o vokiečiams.

Švedijos valdžia daro tyrinėjimą, nes įstatymas draudžia Švedijos teritorijoje organizuoti armiją svetimai valstybei.

Nacių kolchozai

Hitleris neketina ardyti Stalino "kollektivius ukus" (kolchozus) Rusijoje. Užimtoje SSSR teritorijose naciai tuos valdžios dvarus palieka, tik paskiria jiems kitus administratorius, parinkdami juos iš "daugiau patyrusių ir darbštesnių ukininkų".

Tokį žemės ūkio programą paskelbė rusų kalba einąs Berlyne laikraštis "Novoje Slovo". Laikraštis specialiai pabrėžia, kad ukininkams draudžiama dalintis ūkio mašinomis ir įtaisais, kurios priklauso kolchozams. Tie įrankiai turi būti vartojami bendram žemės dirbimui. Atskiriems ukininkams pavedama tik tai, ką namai ir mažieji sklypeliai žemės, kuriais jie naudojosi prieš bolševikus.

Vokiečių vyriausybė tačiau žada tiems ukininkams, kurie vykdys nacių nustatytą programą, pridėti daugiau žemės.

Tokiu būdu Hitleris panaudoja savo tikslams Stalino "komunizmą", kuris tikrumoje reiškia baudžiamą ukininkams. Jeigu valstietiai Rusijoje nebūtų buvę suvaryti į milžiniškus kolektyvius dvarus, tai naciams būtų sunku paimti į savo kontrolę žemės ūkį užkariaujamos srityse, nes jie turėtų reikalą su daugybe individualinių, nepriklausomų ukininkų. O dabar vokiečiai užtinka jau suorganizuotus didelius ukus, kuriuos valdo komisarijai, ir jiems belieka tik pakeisti komisarus, kad visas žemės ūkis tarnautų Hitleriui.

Pasaulio viltis

Columbia universiteto prezidentas, Dr. Nicholas Murray Butler, sako, kad Amerikos žmonės dabar turi tokią progą, kokios dar nėra buvę istorijoje: sutvėrti pasaulį naujais pagrindais, kurie užtikrintų visai žmonijai taiką ir netrukdomą pažangą.

Dr. Butler mano, kad pasaulio tautos bus priverstos susijungti federacijos ryšiais; vietoje ekonominio nacionalizmo, turės būti įsteigta tarptautinės prekybos sistema.

Bet kad žmonija galėtų išbristi iš dabartinių nelaimių, turi būti sunaikinti "vyriausieji laisvės, lygybės ir brolybės priešai". Kas yra tie priešai?

Tai — naciai ir komunistai, sako Dr. Butler. Demokratijos laimei, tie piktieji laisvės, lygybės ir brolybės priešai šiandien naikina vieni kitus ginklais. Jeigu jie vieni kitiems padarys galą, tai "atsivers durys į naują pažangos gaidynę".

Tačiau Dr. Butler nurodo, kad tai yra progą, kurią Amerika turi būti pasiruošusi išnaudoti. Į naująjį pasaulį žengiant, reikės turėti daug sumanumo ir drąsos.

Šis žymusis švietėjas išreiškė Amerikos pažangiosios visuomenės mintis ir troškimus. Didžiausia kliūtis žmonijai į geresnę ateitį šiandien, iš tiesų, yra totalitarinės diktatūros — rudoji, raudonoji ir juodoji; ypač dvi pirmosios. Šitos padėties nepakeitė ta aplinkybė, kad Hitleris susiniovė su Stalinu. Bet kad juodu kariauja, tai demokratijos šiandien turi daug daugiau vilties pasiekti savo tikslą, negu kad jos turėjo iki birželio 22 d.

Ta pati komedija

Visoms "išvaduotoms" tautoms Hitleris pritaiko vienodą planą. Jisai joms prižada laisvę, iš anksto sudaro kiekvienai jų "valdžią" ir paveda jai agituoti žmones, kad jie padėtų naciams. Bet kuomet nacių divizijos užima teritoriją, tai atvyksta Hitlerio žvalgybos viršininkai ir "išvadotajai" tautai paskiria naujus valdovus; o

tautinę valdžią gauna "sakti".

Taip atsitiko Lietuvoje ir Vakariniėje Ukrainoje. Lietuvą išvaduoti su nacių pagalba tikėjosi pulk. Kazys Škirpa. Bet kai atėjo vadavimo valanda, tai Škirpa negavo leidimo nė iš Berlyno išvažiuoti.

Vietoje Škirpos buvo pasiūstas į Kauną gen. Raštikis. Bolševikams išdumęs iš Lietuvos, Kaune buvo paskelbta "Lietuvos nepriklausomybė". Arkivyskupas Skvirckas pasakė kalbą. Susidarė laikinoji valdžia su katalikų veikėju Ambrozevičiumi priėmė ją.

Bet kai tik naciai įsitvirtino Lietuvoje, jie tą valdžią pašalino; o apie Lietuvos politinę padėtį jie pasakė, kad dar per anksti ją spręsti.

Visai panašiai buvo ir su Vakarine Ukraina (Galicija).

Berlynas skyrė Ukrainai "tautos vadą" gen. Skoropadskį. Bet kuomet vokiečių kariuomenė išvijo bolševikus iš Lvovo, tai Skoropadskis negavo progos tenai nuvykti.

Vistiek du ukrainiečių tautininkų šulai, Stetsko ir Bandera, paskelbė iš Lvovo radio stoties, tautinio komiteto vardu, "Ukrainos nepriklausomybę". Arkivyskupas Šeptickis ir arkivyskupas Polykarpas naująją valstybę palaimino.

Bet netrukus Hitlerio komisarijai padėjo Bandera ir Stetsko po "garbės sargybą". Paskui jie buvo ištremti iš Lvovo. Naciai pareiškė, kad nepriklausoma Ukraina buvo paskelbta "per anksti".

Galicija dabar yra prijungta prie Varšuvos "generalinės administracijos". O Lietuva yra įjungta į "Ostlandą" (rytų kraštą).

Kai kuriems žmonėms iš to pasidarė didelis susikrimtimas. Bet ar iš Hitlerio buvo galima tikėtis ko geresnio? Ar naciai nėra tokie pat despota, kaip bolševikai?

— APŽVALGA —

SLAVŲ KONFERENCIJA MASKVOJE

Čekoslovakų Tautos Taryba Amerikoje gavo žinių apie slavų tautų konferenciją, kuri neseniai įvyko Maskvoje. Kas toje konferencijoje dalyvavo, tikresnių informacijų nėra. Galima numanyti, kad į susauktą bolševikų, norėdami sukelti visas slavų tautas prieš Hitlerį. Tarpe Hitlerio pavergtų tautų yra minimi čekoslovakai, ukrainiečiai, lenkai, serbai, kroatų, slovėnai, bulgarai, rusai ir baltgudžiai.

Konferencija išleido atsisaukimą, kuriame tarp kitko sakoma:

"Prispaustieji broliai slavai:

"Prieš mus stovi rimtas pavojus. Išmušę valandą, kuomet visas slavų pasaulis turi susivienyti, kad būtų greitai ir galutinai sunaikintas hitlerizmas. Mes vienijamės, kaip lygus su lygiu. Mes turime bendrą tikslą ir bendrą siekimą — sunaikinti Hitlerio armijas ir sunaikinti nacizmą. Mes turime bendrą, aištingą, visus jungiantį troškimą, kad slavai taip pat, kaip ir kitos tautos, galėtų taikiai ir laisvai plėtoti savo valstybines sistemas.

"Mes griežtai ir tvirtai atmetame pan-slavizmo idėją, kaip giliai atžagareiviską kryptį, visiškai nesutaukiančią su kilniu tautų lygybės ir tautinio valstybinio plėtojimo principu. Tą idėją Rusijos carizmas naudojo savo imperialistinėms tikslams. Musų uždavinys yra sunaikinti hitlerizmo jungą bendromis musų pastangomis ir pasiaukojimu.

"Prispaustieji broliai slavai:

"...Sabotažuokite neapkenčiamąjį nacių režimą! Deginkite jų karo sandėlius; pilauskyte telegrafo ir telefono vietas; verskite iš bėgusių traukinių, kurie gabena jų kariuomenę, žudykite jų kariuomenę. Stokite į didįjį partizanų karą išsivadavimui iš Hitlerio jungo! Mirtis tiems, kurie sudėgino musų miestus, kurie žudė ir kankino kalėjimuose musų žmones.

kurie atsako už musų moterų sąsaras ir musų vaikų mirtis."

Tai ne visai logiška, nes ir Stalinas liepia deginti miestus — ne tik prieš teritorijoje, o ir pačioje Šovjetų Sąjungoje.

INTERVENCIJOS PRIEŠAI

Įvairūs "kairaus" nusistatymo žmonės yra suorganizavę komitetą, kuris vadinas "Keep America out of War Congress". Jo valdyboje yra Oswald Garrison Villard, Oscar Ameringer, John Haynes Holmes ir k. Tarp komiteto narių randame vardus Devere Allan, Maynard C. Krueger, A. J. Muste, Bertram C. Wolfe — tai vis buvusieji šenosios Socialistų partijos šulai.

Šitas komitetas veda agitaciją prieš Amerikos kišimąsi į dabartinį karą. Savo lapeliuose ir biuletenyje, kuris yra spausdinamas New York'e ("Anti-War News Service"), jisai įrodinėja, kad Amerikoje būtų sugrąžinta demokratinė tvarka, jeigu ji įsiveltų į karą. Karas, to komiteto nuomone, sunaikina viską, kas yra geriausio visuomenėje: ekonominę saugumą, politinę laisvę ir pažangą; karas reiškia diktatūrą. Vietoj karo, komitetas siūlo stiprinti demokratiją namie. Jisai įrodinėja, kad fašizmas, nacizmas ir komunizmas atsirado iš to, kad Santarvės valstybės, kurios laimėjo peritąjį karą, nesuteikė ekonominio saugumo žmonėms ir tautoms. Kad totalitarinės diktatūros išnyktų, sako jisai, reikia plėsti demokratiją.

"Mes turime kurti visą demokratiją. Mes turime stengtis, kad demokratija pasidarytų gyvas, augantis, žmogaus troškimus patenkantis gyvenimo būdas. Mes turime padėti tai daryti dabar — darbas, o ne žodžiais. Jeigu mes to nedarysime, tai mes nebusime apsiginklavę totalitariniam pavojui atremti."

Bet žmonės, susiorganizavę šitą komitetą, užmiršo vieną dalyką, tai — kad totalitarinės diktatūros, jeigu jos laisvės, karas, nepaliks ramybės nei Amerikos, nei Amerikai bus

tuomet lengviau atsiginti, kai visi kiti kontinentai jau bus Hitlerio užkariauti?

NACIŲ ŠEIMININKAVIMAS GALICIJOJE

Hitleris žadėjo duoti laisvę Ukrainai. Todėl, kai tik nacių divizijos užkariavo vakarinę Ukrainos dalį, Galiciją, tuojau ukrainiečių nacionalistų vadai tenai paskelbė Nepriklausomą Ukrainą ir sudarė laikinąją vyriausybę. Atrodė, kad naciai šitą planą pilnai remė. Tačiau, vos praėjo keletas dienų, kai vokiečių karo viršininkai tą ukrainiečių vyriausybę pašalino, pareikšdami, kad Ukrainos nepriklausomybės paskelbimas buvo padarytas "per anksti". Galicija tapo prijungta prie Varšuvos administracijos, kuri, žinoma, yra vokiečių rankose.

Apie šituos įvykius gavo pranešimų ukrainiečių dienraštis "Svoboda" ir lenkų "Nowy Swiat" — abu laikraščiai leidžiami Amerikoje. Tuose pranešimuose sakoma, kad birželio 30 d., kuomet rusai atidavė naciams Lvovą, Galicijos sostinę, tame mieste įvyko didelis mitingas, kur buvo paskelbta nepriklausoma Ukraina. Proklamacija buvo perskaityta per Lvovo radio, paminint vardus dviejų žymių ukrainiečių vadų, Yaroslav Stetsko ir Stephen Bandera. Naują valstybę palaimino arkivyskupas Šeptickis ir stačiatikių arkivyskupas Polykarp ir kiti dvasiškiai. Bet štai kas atsitiko:

"Kai tik vokiečiai įsitvirtino (Galicijoje), Stetsko ir Bandera buvo padėti po "garbės sargybą", o paskui ištremti, kadangi nepriklausoma Ukraina buvusi įsteigta "per anksti". Vakarinės Ukrainos valdymas tapo perkeltas į Varšuvą — kaip kad buvo seniau, tik su tuo skirtumu, kad valdžia dabar yra vokiečių rankose, o ne lenkų; vokiečių kalba yra oficiali kalba taip lenkam, kaip ir ukrainiečiams."

Ar ne toks pat dalykas įvyko Lietuvoje, kur naciai pradėjo taip pat leido paskelbti "Lietuvos nepriklausomybę" ir susidarė laikinai Lietuvos vyriausybė, o paskui tą viską panaikino?

Margumynai

MOTERYS PIRMOS

Kuomet Kristupas Kolumbas pasiekė Ameriką, tai jis labai greit pastebėjo, jog senos indijonų moterys ruko kokią tai džiuvintą augalą. Vėliau paaiškėjo, kad tas buvo daroma dievų labui, vietoj maldos. Kuri moteriškė tingėjo melstis arba šokinėti apie ugnį, toji užsidegdavo pypkė ir leisdavo dumus į viršų.

Po kelių dešimtų metų tas augalas pasiekė ir Europą. Pirmuoju tabakos augintoju buvo prancūzų atstovas Portugalijoje Nicot. Jo vardu pavadinta ir svarbiausias elementas tabakoje — nikotinas. Septimoliktame šimtmetyje tas augalas skaitėsi ypatingu vaistu. Vėliau jį ruko vyrų, kad parodyti moterims, jog jie pilni vyriškumo ir drąsos. Mahometonai, ypač turkai, buvo labai priėmę rūkymui. Už tokį prasižengimą grasė net mirties bausmė. Viešok ir tokių griežtumas nieko negelbėjo ir šiandien Turkija daugiausia gamina tabakos. Gydytojai tikrina, jog rūkymas kenkia sveikatai, nes gadina nervus, silpnina širdį, nuodina kraują ir panašiai. Bet kai pažūti, tai retas kuris gydytojų neruko. Tokiu būdu cigarečių, cigarečių ir pypkės neišnyksta.

Lietuvos Padangėje

PRAGARAS, KURIAME BUVO KANKINAMI LIETUVIAI

"Ukininko Patarėjas" deda tokį aprašymą, pavadintą "Pragaras, kuriame buvo kankinami lietuviai":

"Birželio 23 d. rytą Kauno gatvėse pasirodė būreliai išblyskusių, numirėliškais veidais žmonių, apsilvikiusių pilkomis apdriskusiomis sėrmėgomis, apsilvusių medinėmis klumpėmis arba visiškai basų, apželsusių barzdomis. Jie skubėjo pas savuosius, pas pažįstamus, į Raudonąją Kryžį. Tai buvo politiniai kaliniai, tą dieną išlaisvinti iš Kauno sunkių darbų kalėjimo.

Kokie buvo bolševikiški kalėjimai, mes neturėjome mažiausio supratimo. Kas į juos patekdavo, jau neišeidavo, ir niekas apie juos negalėjo nė žodžio pasakyti. Tačiau dabar paaiškėjo viskas. Susidaryti nuomonei apie šias bolševikiškas bausmės vietas užtenka vieno žvilgtelėjimo į buvusius politinius kalinus.

Daugumas buvusiu politinių kalinų išsėdėjo kalėjime palyginti nedaug laiko, tačiau iš kalėjimo jie visi išėjo mažai bėpanašūs ir žmonės. Taip išskančianti suimtusius buvo galima tik ypatingose sąlygose.

Iš tikrųjų, — pasakoja buv. kalnys Juozas Daugėla, šakietis, — Kauno sunkių darbų kalėjimas buvo ne kalėjimas, o pirmos rūšies bolševikiškas pragaras. Mane suėmė už tai, kad buvau šaulys. Prieš tai aš pakeldavau vieną ranką grūdų maišą, o dabar vos bėpavėlku kojas.

Iš viso matyti, kad Juozo Daugėlos buta stambaus vyro. Bet dabar jis tik vieni, išblyskusia oda aptraukti, kaulai.

Daugelį stebina nepaprastas buvusiu kalinų išblyškimas. Pasirodo, kad kalėjimo kameros — jie buvo sukimšti net sausai — kartais penkeriopai daugiau, negu galėjo jose normaliai tilpti. O tyro oro nebuvo, nebuvo net vienas atsikvėpimui. Bolševikai rastočius Lietuvoje kalėjimus pavadino poilsio namais. Kad šie kalėjimai būtų tikrais kalėjimais, jie užmūriję langus, palikdami tik mažytes angas. Tų angų stiklai buvo įdėti nepermatomi, kad kaliniai negalėtų matyti net dangaus sklypėlio. Be to, langai buvo kietai užkalti ir juose nebuvo palikta nė mažiausio plyšio įeiti orui.

Tiesa, mes galėdavome kiekvieną dieną eiti pasivaikščioti, — pasakoja buv. kalnys Antanas Jucevičius, raseičiškis. — Turėjome teisę pasivaikščioti kasdien po 20 minučių. Tik visą nelaimę, kad ta teisė pasinaudoti mums neleidavo.

Pasirodo, kad kaliniai negaudavo ne tik pasivaikščioti, bet negalėdavo net kojos iš kameros išskelti. Jie turėjo būti kamerosje ir nieko neveikdami sėdėti, stovėti, vaikščioti iš kampos į kampą. Sėdėti ir stovėti buvo galima tik visiškai tiesiai. Už atsiėmimą į sieną Lvovo laudžiama karcera. O vaikščiojimas kameroje nebuvo įmanomas, nes negi galima laiptuoti per žmones, sausai prikimstose kameroje.

Ir taip mes turėdavom sėdėti arba stovėti ilbias dienas, — su kartumu kalba tas pats Daugėla. — O darbo jokio neduodavo. Bolševikai žinojo, kad darbas kalėjime yra gera priemonė sutrumpinti laikui, išsilaivyti. Todėl visus, net pačius lengviausius darbus pavedavo dirbti kriminaliniams nusikaltėliams, nes bolševikų nuomone, jie buvo kur kas geresni už mus. Tiesa, mes butume

galėję laiką sunaudoti skaitymui. Tačiau per visą bolševikų valdymo laiką negavo nė vienas politinis kalinys nė menkiausio spausdinto popiergalio. Knyga ir laikraštis buvo patys draudžiausios kalėjime dalykai.

Neturėjimas ką veikti suimtusius nepaprastai slėgė. Kiekvienas laukdavo nakties, kad galėtų užmigti. Tačiau ir nakties poilsis mažai kuo tebuvo į poilsį panašus. Daugeliui miegoti tekdavo ant grindų, nes ant narų ne visi tesutildavo. Pasikloti buvo duodamas čiužinys, iš senumo menkai bėpanašūs ir čiužinį, o užsikloti — suplyšusi antklodė. Apie pagalves ir paklodes negalėjo būti net kalbos. Prižiūrėtojai dažnai atimdavo net čiužinį, kad tuo dar labiau parodytų savo neapykantą.

Pagaliau — maistas. Politiniai kaliniai buvo maitinami blogiau, negu gyvuliai.

Štai, buvę mūsų patiekalai, — skaudžiai dėsto Vaclovas Jurksaitis, — Mes gaudavome: pusryčiams — šilto vandens su žiupsneliu cukraus, pietums — pašarinių runkelių sriubos, pagardintos keliais alyvos lašais, vakarienei — sėlenų sriubos. Visai dienai gaudavome 400 gramų apyzalės duonos. Toks maistas budavo kiekvieną dieną — vis tas pats, be jokių pakeitimų. Maisto gauti iš giminių arba nusipirkti buvo neleidžiama.

Kitos gyvenimo kalėjime sąlygos taip pat buvo nepakenčiamos. Gydytojas buvo prisišaukiamas nepaprastai sunkiai. Į susirgusius niekas nekreipė dėmesio. Medicinos pagalba budavo teikiama tik esantiems jau visai arti mirties. Štaro reikalai taip pat buvo liudni. Baltiniai budavo keičiami tik kartą per 4—6 savaites. Barzdas galima budavo kirpti tik plaukams kirpti mašinėlė, bet ir tai tik kartą per mėnesį.

Visa tai tačiau buvo tik niekai, sulyginus su tuo, ką kalinams tekdavo iškęsti tarymų metu. Visi kaliniai pastebi, kad jie visko laukė iš bolševikų tik nesitikėjo jų kankinimų, kurie buvo praktikuojami tarymų metu. Daugelis kalinų iš tarymų grįždavo išsukiotais sąnariais, subadytomis panagėmis, surėžytomis galvomis, šutinti garais ir visai kitaip kankinti, kad tik prisiimtų pačių tarymų padiktuos apkalbinimus.

Nors bolševikai ir tvirtino, kad jų valdžia bus amžina, bet ji subyrėjo nuo pirmųjų lietuvių sukielų smugių. Kartu atėjo galas ir tam tercurui. Pradėjus pakrikusiai bėgti raudonajai armijai, paspruko ir kalėjimo sargai. Politiniam kaliniam niekas nebeprasėjo kelo į laisvę.

Išsilaivinusius iš kalėjimo politinius kalinus globoja Raudonasis Kryžius. Jįgi susidarys kokį pragyvenimo šaltinį ar ligi susisiekis su saviškais, jie gauna pastogę, maistą, medicinos pagalbą. Bet taip tik silpnėję. Stipresnieji eina į gulius ir išėjo su parizanais".

ARKLIAIS LAIMĖTA

Garsųjį mūsų ties Tabasco upe laimėjo Herman Cortes ir užėmė visą Meksiką todėl, kad prieš tenyškščius indijonų panaudojo kavaleriją.

Visą laiką indijonai kovėsi gerai ir tvirtai laikėsi, bet kai jiems iki tol dar nematytus arklius pradėjo vartyti viršun ir dar su ant jais sėdinčiais žmonėmis, tuomet indijonai didelįjį paniką ir laukiniškai rėkdamai išbėgiojo.

Ieva Simonaitytė Pavasarių Audroj

MAZOSIOS LIETUVOS LAISVĖS KOVOS

(Tęsinys)

—...o šiandien kiti žmonės žinojo man pasakyti, kad jis tave vakarais namo parlydys. Tai kaip nieko?

—Tikrai nieko!

—Pasiaiškink man pagaliau. Aš manau, turiu teisės žiti iš tavęs, kaip savo sužadėtinės, reikalauji.

—Jeigu aš dar tavo sužadėtinė, tai tiesa, tu gali iš manęs reikalauoti pasiaiškinimų. Bet apie Martyną Lukšį nieko tokio nėra pasakyti.

—Aš reikalauju, kad tu pasiaiškintum pagaliau! — surinko Jonis Dagys Advė dar negirdėtu balsu.

—Ką aš turiu sakyti! — Ne, Advė tikrai nieko aiškintis neturi. Visa kas aišku. Ką reikėjo pasakyti, visa pasakė ji jam laisvais. Dar kartą visa kartoti tikrai nėra prasimės.

—Kieno tasai žiedas, kurį nešioji?

—Tavo, dar vis tavo!

—Tu mano žiedą nešioji, o su kiais vyrais drauguoji?

—Joni, ar tu tiki? Ne, tu netiki ir negali tikėti, kad aš tau neištikima. Po viso to, kas atsitiko tau čia nesant, aš galėčiau tokia būti, bet nesu. Aš laukiau tavęs, laukiau šitokio momento. Norėjau iš tavo burnos girdėti, kad tu nuo manęs atsiskakai. Dabar kalbėk, bet neįtarinėk! — Advė atgavo pusiausvyrą. Ji atsitraukė nuo Jonio kelis žingsnius ir išskėlė gal-

vą aukščiau, negu būtų reikėję. Atrodė, lyg ji su panieka žiūrėtų į Dagiką.

—Bet Jonis negali to pakeisti. Jis jau tiki, kad Advė buvo jam ištikima. Bet didžiulius ir dar su panieka į jį žvelgti, ne!

—Kodėl lydi tave Lukšys vakarais?

—Tada mes pareiname iš susirinkimo.

—Ak, tai iš šitų... kaip čia pasakyti... žemaitiškų...

—Ne, iš lietuviškų susirinkimų.

—Bet tu gana gerai žinai, jog man nepatinka, kad tu lankai kažki kokius ten susirinkimus, jie yra įtartini ir daro tave įartiną. Juk aš tau jau apie tai rašiau. Kodėl negalėjai?

—Advė patraukė pečiais ir tylėjo.

—Tu ne kiek neboji mano, tavo sužadėtinio, pageidavimo? Kodėl?

—Kalbėk, sakau! — užrėkė Jonis.

—Bet Advė tyli atkakliai.

—Ar tu žinai, kad tu mane iš proto varai? Ar gali įsivaizduoti, kokioje aš esu padėtyje? Ne, tu negali įsivaizduoti, šiaip tu taip šaltai čia nestovėtum, lyg muras, kuriam niekas nerūpi.

—Advė tyli.

—Tai geras man atlyginimas už tai, ką aš dėl tavęs padariau. Dabar matau...

—Joni!

—Taip, anąmet aš išvykau į Vokietiją tik dėl to, kad su mo-

tina susipykau. O susipykau su ja dėl tavęs. Mano motina man uždraudė su tavim ir šnekėti. O kada pasakiau, kad aš su tavimi susižadėjau, ji beveik numirė iš širdperšos. Bet aš nuo tavęs atsiskakai negalėjau ir nenorėjau, dėl to išvykau, manydamas, kad ilgus laikus visa sutvarkys tau naudai: "Zeit gewonnen — alles gewonnen". Išvykęs daug vargau. Nerauau uždarbų. Aš gavęs valia, fabrikų kamas šlavinėčiau, žolynus rakiučiau, pasilikaupęs ant kelių. Bet to darbo nebijočiau. Dariau tai dėl tavęs. Maniau, kad visvien kurią dieną išauš ir man pagaliau geresnį laiką.

—Kuo džiaugies tu? Ak, Dieve, tokio tuščio žmogaus dar savo gyvenime nemačiau! Ir kur tik buvo mano akys! Mano motinos tiesa. Tada jau tikrai geriau Gaičikė. Bent žinau iš karto, kas ji tokia.

—Joni!

—Eik man iš akių! Tu savo beprotiškomis fantazijomis sugadinai mano visą gyvenimą. Ak, kodėl neklausiau motinos, kodėl neklausiau! Kiek vargo bučiau išvengęs, kiek nemalonių, kurių kenčiau dėl tavęs, dėl pirmosios mano mėsės!

—Joneli!

—Tylėk, tylėk, dabar jau galutinai įsitikinau, kas tu. Man gėda, kad tu dar mano žiedą nešioji. Aš paniekinu tave, paniekinu tave iš visos širdies!

—Advė dar negali apimti tų žodžių prasmės. Bet pamažu ji nutraukia nuo piršto žiedą, ir tada pradeda jį rankos drebtelti. Ji nori pakelti ranką ir žiedą gražinti Joniui. Bet žiedas iš drebančių ir šaltų pirštų, pakalniui jis nurieda ir atsduria į Minijos vandenį, kuris tik menkai, menkai tesujuda, lyg palietas lengvučio uodo sparnėlio.

—O kada Advė pakėlė akis į Jonį, jo jau nebebuvo.

GAICIAUS ANĖ

—Kokia paguldyta, tokia pastatyta, — sako kaimynai apie poniją Gaičienę. O Gaičius patasai budamas kartais užsigėręs arba šiaip geros nuotaikos, vadiną ją:

—Mano kulkite!

Gaičienė nesugeba atsibarti. Ji tiklata nusišypso ir numoja ranka. Ji ir laiko tam neturi, nes beveik nuolat grumiasi su savim. Taip ir dabar.

Gaičienė sėdi valgomajame ant sofos ir ieško po stalu savo šliurių. Bet negali rasti. Kiek ji tiklata pasiekti gali, visur kojomis nugraibė, nupatpėjo, — kaip nūr, taip nūr.

—Bet juk aš tik šį rytą tu-

—Sugrįžau, bet šiandien pamačiau tave bažnyčioje. Ir visi mano užsimojimai virto niekais. Ten pat, bažnyčioje, nusiščiau iš naujo: mesti tėvus, mesti Gaičius, atsizadėti visa ko, paimiti tave ir su tavimi grįžti atgal. Rasi, nenustipsime. Juk uždarbis gerėja... Dabar pasisakyk tu.

Advė visą laiką žiūrėjo į Jonį, lyg į kokį dievą. Nė vienas jo baisių priekaištų nepalietė jos širdies. Ji tiklata klausėsi jo kalbos: Jonis gali kalbėti! Ne tai, ką jis pasako, o tai, kaip pasako, labai daug reiškia.

—O mums reikia tokių vyrų! — džiugauja Advė savyje. Jeigu Jonis Dagys atsistotų ir kalbėtų į žmones, kaip jis mokėtų įtikinti! O, visai kitaip, negu Martynas Lukšys. Jam Joniui Dagiui vien pasisakant esant lietuviui, nustebtų žmonės ir susimąstytų, ar tik nevertėtų...

Jeigu jisai... Advės akys žiba ašaromis. Susijaudinusi ji nutveria abi Jonio rankas:

—Joni, aš su tavimi! Bet ne į Vokietiją mes vyksime. Vokietijai mūsų nereikia. Mes paliksime čia ir dirbsime už tai, kas tavo ir mano. Juk tu ir aš — mes Lietuvos vaikai, taigi stok į mūsų eiles, Joni, eik su mumis drauge ir kovok kartu. Tu tėvynei reikalingas. Tu esi...

—Prakeiktos fantazijos!

—Joni, tai ne fantazijos, mūsų ateitis čia glūdi. Čia, Lietuvoje, mūsų ateitis, ne svetur. Joni, apsigalvok, duok tavo galvoj toms mintims vietos, kurios maini Lietuvą... Joni, skirk vieną dieną, skirk bent kelias valandas apsvaistyti bendrai padėčiai. Ir tu prieisi prie tos išvados, kad mano tiesa. Tu tikrai pamirsi lietuviškumą, nes jei tu mane taip myli, kaip sakaisi myli, tai kitaip ir negali būti. Joneli, jau tu, kad mane myli, tu myli savo kraštą, myli lietuvių. Ak, Joneli, mie-lasis, aš taip nepasakomai džiaugiuos...

—Kuo džiaugies tu? Ak, Dieve, tokio tuščio žmogaus dar savo gyvenime nemačiau! Ir kur tik buvo mano akys! Mano motinos tiesa. Tada jau tikrai geriau Gaičikė. Bent žinau iš karto, kas ji tokia.

—Joni!

—Eik man iš akių! Tu savo beprotiškomis fantazijomis sugadinai mano visą gyvenimą. Ak, kodėl neklausiau motinos, kodėl neklausiau! Kiek vargo bučiau išvengęs, kiek nemalonių, kurių kenčiau dėl tavęs, dėl pirmosios mano mėsės!

—Joneli!

—Tylėk, tylėk, dabar jau galutinai įsitikinau, kas tu. Man gėda, kad tu dar mano žiedą nešioji. Aš paniekinu tave, paniekinu tave iš visos širdies!

—Advė dar negali apimti tų žodžių prasmės. Bet pamažu ji nutraukia nuo piršto žiedą, ir tada pradeda jį rankos drebtelti. Ji nori pakelti ranką ir žiedą gražinti Joniui. Bet žiedas iš drebančių ir šaltų pirštų, pakalniui jis nurieda ir atsduria į Minijos vandenį, kuris tik menkai, menkai tesujuda, lyg palietas lengvučio uodo sparnėlio.

—O kada Advė pakėlė akis į Jonį, jo jau nebebuvo.

GAICIAUS ANĖ

—Kokia paguldyta, tokia pastatyta, — sako kaimynai apie poniją Gaičienę. O Gaičius patasai budamas kartais užsigėręs arba šiaip geros nuotaikos, vadiną ją:

—Mano kulkite!

Gaičienė nesugeba atsibarti. Ji tiklata nusišypso ir numoja ranka. Ji ir laiko tam neturi, nes beveik nuolat grumiasi su savim. Taip ir dabar.

Gaičienė sėdi valgomajame ant sofos ir ieško po stalu savo šliurių. Bet negali rasti. Kiek ji tiklata pasiekti gali, visur kojomis nugraibė, nupatpėjo, — kaip nūr, taip nūr.

—Bet juk aš tik šį rytą tu-

ma šliurių, pradeda pykti ir šaukti dukters.

—Bet Anė neatsako.

—Kaži, ar ta merga dar tebeguli? — dusauja motina.

Gaičienė liaujasi ieškoti. Ji atsiduoda likimui ir, apkabinusi savo storą pilvelį, mąsto toliau, ką su Perkamike padarius.

Lauke pasigirsta Gaičiaus balsas. Iš visko girdėti, kad jis pyksta.

—Ko tu bubnoji, papaki? — klausia Gaičienė.

(Bus daugiau)

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Jei insurance reik, pas Dr. P. Vileišis
DR. P. VILEIŠIS
Atstovas
Prudential Ins. Co. of America
175 W. Jackson H.A.R. 2500
Home Office, Newark, N. J.
5922 W. Roosevelt Rd., Austin 1175

Remkite Lietuvišką Žydą,
NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR CO.—WHOLESALE
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

Modern Roofing Co.
1821 SO. LAWNDALE AVE.
J. and C. Sarockas, sav.
Visas darbas garantuotas. Turime visokių rūšių stogų. Pašaukit mus šiandien dėl nemokamo apskaitavimo.
Tel. CRAWford 0619
—Pilnai Aprausti—

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING
Perkraustom formidius, pianus ir visokius rakandus bei storus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniais uždėjimais ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5884

Sophie Barcus
RYTINE RADIO
VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Savaitinis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirsit vėliausias zinas muziką ir kitus idomius pranešimus.

FOR DEFENSE
BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

NAUJA
MADŲ
KNYGA

BOOK OF PATTERNS

KAINA 15 CENTŲ
Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

Pirm Negu Pirksite—MATYKITE MUS!

Jūs persitirinkite, kad Mes Turime Didžiausį Pasirinkimą Puikių Rusių

- Lentų
- Medžiagų Stogams
- Medžio Reikmenų Statybai

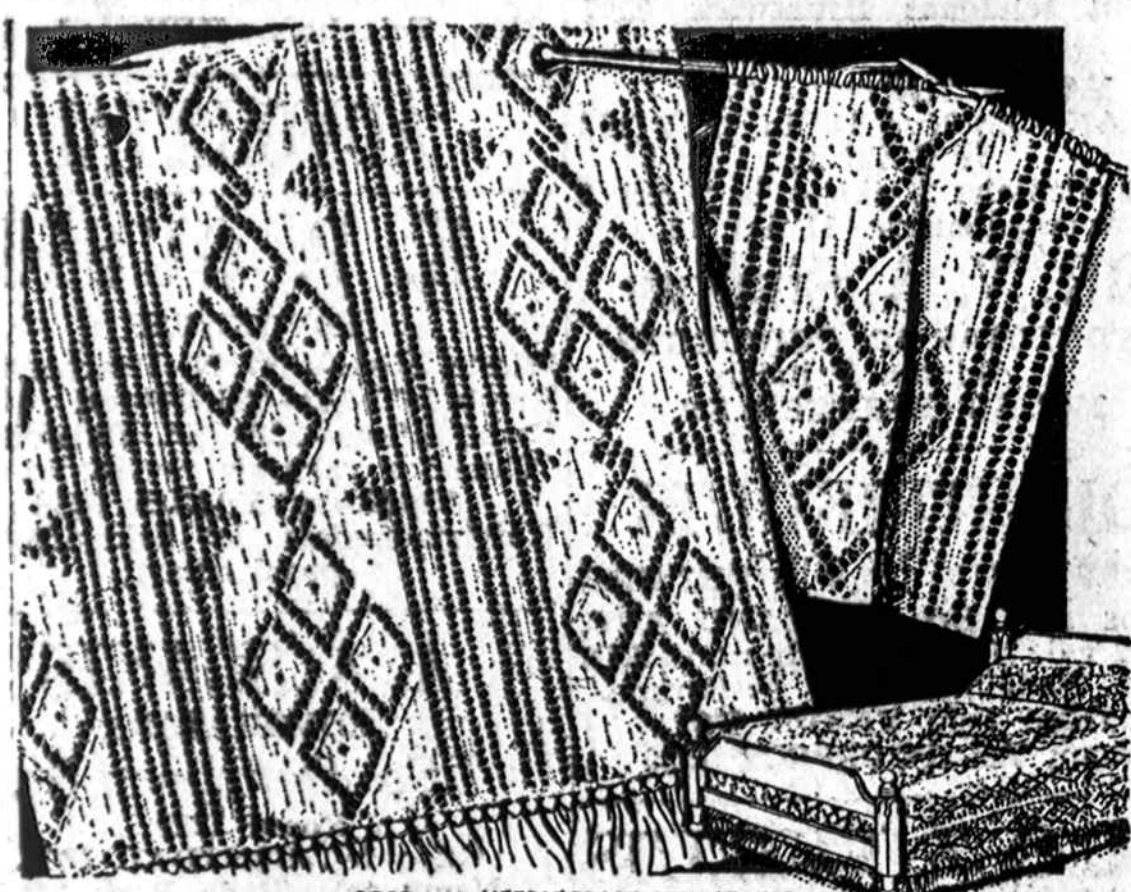
IR VISOKIAUSIŲ KITŲ STATYBOS MEDŽIAGŲ

Mes finansuosime jūsų namo pertaismą ir pastatymą — Nieką nerūpina numokėti. Mokėkite per Tris Metus — Apkabinamieji Nemokamai LIETUVISKAS PARDAVEJAS

GARR-MOODY LUMBER CO.

STANLEY LITWINAS—Generalis Vedėjas

3039 So. Halsted St. VICTory 1272

KNITTED BEDSPREAD PATTERN 2861

No. 2861 — Numerta lovatiesė.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2861
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

Miestas ir valstija _____

Gaisras yra jūsų namo didžiausias PRIEŠAS!

• ATYDZIAI tēmykit, kad svarumas būtų palaikomas apie namus.

• NEREIKALINGI popieriai turėtų būti išmesti laukan, nes namuose jie išstato gaisro pavojų.

• TĖMYKITE, kad reikalingi remontai prie namų būtų tuojau atliekami. Senas, išdžiuvęs medis kviečia gaisrą.

• STATANT namą, neskaitykite medžiagos kainos svarbesne už kokybę!

Sunku būtų suskaičiuoti nuostolius, baisenybes ir sielvartas, kurias kas metas gaisras atneša mūsų miesto gyventojams. Kas metas ugnis sunaikina milijonų dolerių vertės nuosavybę. Nežiurint mūsų atsargum, jis atsilanko ir atneša nuostolius. Tokiais įvykiais tik APDRAUDA gali mus apsaugoti... Apdrauskite visas nuosavybes!

T. RYPKEVIČIA
"RASOM VISOKIA APDRAUDA"
1739 SOUTH HALSTED STREET

šaukite CANAL 8500

Illinois-Indiana-Michigan-Wisconsin Žinios

CIO Atšaukė Streiką Gypsum Dirbtuvėse

DETROIT, Mich. — Po ilgo streiko į darbą sugrįžo darbininkai United States Gypsum Company dirbtuvėse, South Bend, Ind., East Chicago, Ind., River Rouge, Mich., Alabaster, Mich., ir 13-koj kitų kompanijos dirbtuvių.

Abi pusės sutiko priimti Mediation Board ginčo sprendimą.

Potvyniai Tebesiaučia Wisconsin

Du žmonės mirė; Nuostoliai Milšniškiai.

EAU CLAIRE, Wis. — Patvynę upės šiauriniame Wisconsinie siek tiek atslugo, bet iš krantų išsiliejo Chippewa ir Wisconsin upės, apsemdamos didelius plotus žemumose.

Apie 2,000 šeimynų paliko be pastogių ir du žmonės prigrė.

Daugiausiai nukentėjo Wausau, Schofield, Rothschild miestai, taipgi Durand, Odanah, Mellen ir kiti kaimai.

Patvynės vanduo apgadino kelias dirbtuves ir viso nuostolių padarė už kelis milijonus.

AFL Laimėjo Laivų Dirbtuvių Rinkimus

CLEVELAND, Ohio. — Darbo taryba skelbia, kad AFL unija laimėjo rinkimus American Ship Building Company dirbtuvėse. Gavo 1,264 balsus prieš CIO 799.

Firma turi laivų statymo dirbtuves Chicagoj, Superior, Wis., Clevelande, ir kituose Ohio miestuose.

416 Žmonių Žuvo Per Šventes

WASHINGTON, D. C. — Per Labor Day šventes automobilių užmušė 416 žmonių. Kitose nelaimėse žuvo dar apie 200.

Chicagos Aukos

Chicagos apylinkėje žuvo 20 žmonių. Prie sąrašo paduoto vakar "Naujienose", reikia pridėti šiuos vardus:

Franklin T. Melrose, 50, Hammond, Ind., žuvo prie 130th ir Oglesby;

70 m. Mrs. Louise Gerhard, 1322 Washington bulvaras, prie Buckley, Ill.;

Mrs. Thomas Johns, 51, 2615 N. Dover avenue.

Žuvusių chicagiečių tarpe lietuvių, rodos, nebuvo.

GOLFO MEGEJŲ ČAMPIJONAS

Marvin (Bud) Ward of Spokane, Wash., laiko trofėją, gautą už laimėjimą 1941 metų Amerikos golf mėgėjų čempionato. Turnyras įvyko Omaha, Nebr. Jame dalyvavo trys lietuviai: Johnny Goodman, iš Omaha, vienu kartą čempionatą laimėjęs; Matthew Zadalis, iš Ralston, Nebr.; ir Frank Valaitis, iš South Bend, Ind. Ward šį čempionatą laimėjo ir 1939 metais.

Iškilmingos P-lės Lillian Stanionis Vestuvės

Apsivedė su Rašytoju F. Widmer'iu

GARFIELD PARK. — Chicagiečiai Frank ir Ona Stanioniai, gyveną 3950 Gladys ave., iškėlė labai šaunią vestuvių puotą savo dukrelei Lillian, kuri apsivedė su Frederick Widmer iš Champaign, Ill. Puota įvyko šeštadienio vakare, rugpjūčio 30 dieną, Midwest Athletic Club, Madison ir N. Hamlin avenue. Gražiam "dining rume", išklotam karpetais, buvo priręnta 14 stalų, prie kurių galėjo sėsti apie 200 svečių.

Linkėjimai

Apie 9:30 svečiai sėdo prie stalų, o klubo patarnautojos pradėjo nešti visokius valgius — pradedant kalakutiena, su visokiais prieskoniais, baigiant "Ice Cream". Pirmą pradedant valgyti, jaunavedžio dėdė Mr. Saunders paėmęs vyno taure pasveikino jaunavedžius ir palinkėjo jiems ilgiausių metų ir pakvietė kitus svečius išreikšti širdingus linkėjimus jaunavedžiams, P. Balchuną N. Vilimaitį ir Aldoną Vilimaiciūtę.

Užbaigus pietus abu jaunavedžiai susijaudinę tarė padėkos žodžius visiems už dovanas ir linkėjimus.

Jaunosios tėvas Frank Stanionis dėkojo visiems dalyviams už atsilankymą ir kvietė visus linksmintis ir buti jo svečiais iki vėlumos.

Taip svečiai ir darė — užvedė draugiškus pasikalbėjimus, vieni apie karę, kiti apie kasdienio gyvenimo įvykius, ir retkarčiais aplankė barą. Jaunoji karta vikriai sukinėjosi po svetainę prie geros A. Narbuto muzikos.

Gyvens Champaigne

Šių jaunuolių vestuvės buvo linksmos ir jaukios, nors jos ir buvo rengiamos paskubotai. Lai buna tokis smagus ir įjū gyvenimas. Mes visi pasidžiaugsim.

Jaunuoliai žada apsigyventi Champaigne, Ill., nes ten abu turi darbus. Frederick yra rašytojas, o Lillian General Secretary — abu išėję aukštus mokslus, — tad numatoma, kad at-

eitis jiems bus sviesti. Linkiu jiems viso geriausio jų jaunajame gyvenime.

P. B.

Sachauskas Išvyko į Minnesotos Valst.

(Neužmirškite Lydekų Parsivežti!)

Petras Sachauskas, kuris užlaiko bučernę ir grosernę po adresu 4359 S. Maplewood ave., ir Paul Indzelis, kuris užlaiko alauso užėigą prie Canal ir Pershing gatvių, išvyko į Minnesotos valstiją žuvalti.

Petrai ir Povilai linkiu daug laimės neapsiversti su boteliu, gero gilukio ir pagauti daug lydekų. O kada lydekas parvešite, tai judom nereikės rupintis ką su jomis padaryti. Petrai ir Povilai, — tik gero gilukio! Motinos Sunus.

SIRGO JONAS TAMOSIUNAS

CHICAGO LAWN. — Šios kolonijos gyventojas Jonas Tamosiunas, 6231 So. Koln ave., kurį laiką nesveikavo taip, kad reikėjo net ir nuo darbo atitraukti ir gulėti per keletą savaitių lovoj. Vienok Jonui pavyko sėkmingai ligą nugalėti. Dabar jis vėl darbe prie savo pareigų. — Vietinis.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1-3 ir 7-8

Serodomis ir Nedėl. pagal sutartį.

Rez. 6631 So. California Avenue

Telefonas REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 9036

Rezidencijos Telefonas: BEVERLY 8244

Jeigu neatšilėlia, šaukite: BOULEVARD 1049

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso Valandos: nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro

Nedėl. pagal sutartį.

DR. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.

1957 W. Garfield Blvd.

Cor. Damen Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 popiet. 6 iki 8 vak.

Telefonas SEELEY 7330

Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8

Sventadieniais: 11 iki 12.

DR. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ir Akinių Pritaiko.

3343 SO. HALSTED ST.

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.

Nedėl. pagal sutartimą.

Ofiso Tel.: YARDS 4787

Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47 Street

Telefonas YARDS 2246

Valandos nuo 9 iki 8 vakaro

Serod. pagal sutartį.

DR. BRUNO J. TURICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

NAUJOJE VIETOJE

2402 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Telefonas HEMLOCK 7899

Namų tel. REPublic 4638

TARP MUSU BIZNIERIŲ

VIENERIŲ METŲ BIZNIO SUKARTIS

BRIDGEPORT. — Pernai maždaug šiuo laiką Mike Turauskas savo name, 3564 So. Halsted St. įrengė vartotų ir naujų baldų krautuvę, kurios biznes gerokai išvystė.

Šia proga verta palinkėti Mikui gerų pasekmių tolimesnėj ateityj.

— Kostumeris.

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849

Dr. Peter T. Brazis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 S. Western Ave.

VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 val. vakaro ir pagal sutartį

Ofiso Tel. PROSPECT 6737

Namų Tel. VIRGINIA 2421

DR. MARGERIS

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro.

Seštadieniais tik susitarus.

Phone YARDS 7299

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN

IŠ RUSIJOS

Gera lietuviams žinomas per 30 metų kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyru, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija 1034 W. 18th St. netoli Morgan St.

Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienio vakaro ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110

Rezidencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS

1729 So. Ashland Ave.

2-ros lubos — CHICAGO, ILLINOIS

Ofiso Valandos: Nuo 10-12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandų dieną.

Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 6994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos: Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 popiet 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12.

Rez. Telephone KENWOOD 4300

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434 Tel. Central 4411-2

Namų ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30

Telefonas YARDS 0818

Ketvirtadieniais ir sekmadieniais — pagal sutartį.

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

7 So. Dearborn St.

Room 1230

Ofiso Tel. CENTRAL 1824

Namų tel.—Hyde Park 3395

WHITNEY TARUTIS

ADVOKATAS

3133 SO. HALSTED STREET

Tel. CALmet 6877

Val.: nuo 1:00 popiet iki 8 v. vak.

134 N. LA SALLE STREET

Room 2014 Tel. STATE 7572

Val.: nuo 9:00 iki 11:00 ryto.

3149 SO. HALSTED STREET

Tel. VICTory 2679

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Cudeikis

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE

Diena ir Naktį

Visi Tel. YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

KOPLYCIOS VISOSE

Dykai CHICAGOS DALYSE

Klauskite mūsų radio programų Antradienio ir Šeštadienio rytmečiui, 10:00 val. ryto iš WHIP stoties (1520 K.)

84 POVILU ŠALTIMIERU

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI

Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTHONY B. PETKUS

6812 So. Western Ave. Phone GROvehill 0142

1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS

4348 S. California Avenue Phone LAFayette 3572

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street 710 West 18th St. Telefonas YARDS 1419.

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street Phone YARDS 0781

S. P. MAŽEIKAS

3319 Lituanica Avenue YARDS 1138 YARDS 1139

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone CANAL 2515

SKYRIUS: 42-44 East 168th Street Tel. Pullman 1276

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue Phone YARDS 4908

Žmona Susirgo — Nusigandęs Vyras Mirė, Mirė ir Ji

Abu Kartu Palaidojo.

ANN ARBOR, Mich. — Dviguba tragedija ištiko vietinio bankieriaus ir buvusio majoro William L. Halz šeimyną.

Pereitą šeštadienį draugai parvežė namo jo staigiai ir sunkiai susirgusią žmoną. Walz turėjo silpną širdį. Nusigandęs jį saiti ten pat krito negyvas. Žmona, sužinojusi apie vyro mirtį tiek susikrimto, kad ji irgi gavo širdies ataką ir mirė.

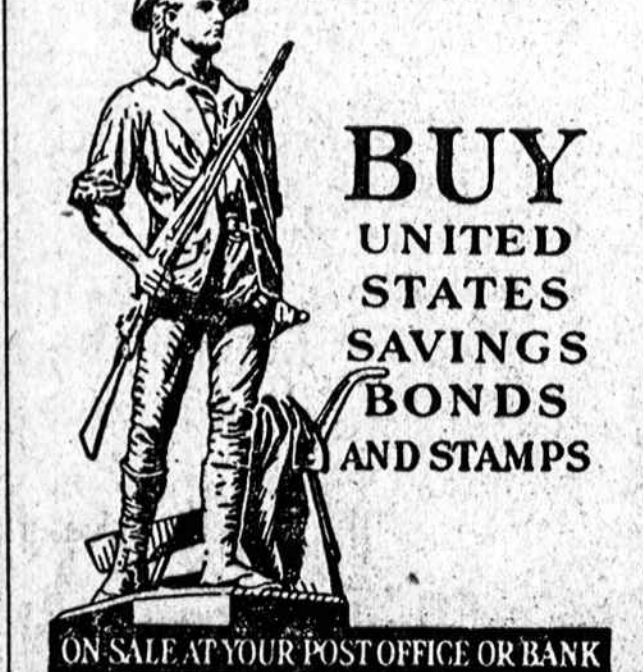
Vakar abu buvo palaidoti bendrose laidotuvių.

Prigėrė Du Kareiviai

SAULT STE. MARIE, Mich. — Automobilui nukritus nuo tilto į upę, prigėrė du kareiviai iš Forth Brady, Ralph Hoover iš Munith, Mich., ir Albert P. Cattani iš Douglas, Ill. Dvi merginos, važiuavusios autobilyje išsigelbėjo.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIE NOSE"

FOR DEFENSE

AMERICA ON GUARD!

Above is a reproduction of the Treasury Department's Defense Savings Poster, showing an exact duplication of the original "Minute Man" statue by famed sculptor Daniel Chester French. Defense Bonds and Stamps, on sale at your bank or post office, are a vital part of America's defense preparations.

Žaidė Kareivius, Vienas Žuvo

SUMMIT, Ill. — Du berniukai, 13 metų Harold Drews, 7442 West 58th Place, ir jo giminaitis, 15 m. John Drews, pereitą ketvirtadienį žaidė "kareivius". Jie kur tai susirado ir revolverį. Jaunesnis berniukas buvo pašautas ir vakar pasimirė Southtown ligoninėje.

Didelis Aliejaus Gaisras

MARTINSVILLE, Ill. — 35,000 statinių aliejaus sudėgė, kai žaibas trenkė į Ohio Oil Company sandėlį. Nuostolių padarė apie \$75,000.

Metal Hose Stato Naują Dirbtuvę

MAYWOOD, Ill. — Chicago Metal Hose Corporation skelbia, kad prie North State Road, Elgine, užpirkio 10 akrų žemės ir ten statys 40,000 kvadratinų pėdų dydžio dirbtuvę. Darbui išleis apie \$85,000.

Pienas Pabrango Centu

AURORA, Ill. — Visame Fox Valley slėnyje vakar pieno kainą buvo pakelta vienu centu kvorta. Į Fox Valley įeina Aurora, Elgin, St. Charles ir visa eilė kitų miestelių.

Atidaro Dvi Kasyklas

CUBA, Ill. — Fulton apskrityje darbai atidaromos dvi kasyklos, priklausančios Central State Colliery Company. Kasyklos nebuvo dirbamos per ilgą laiką.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

DARIAUS-GIRĖNO POSTAS ŠIVAKAR ĮVESDINA NAUJUS VIRŠININKUS

Komandantu Dar Vienam Terminui Palie- ka Anthony H. Kasper

Iškilmingomis apeigomis Dariaus-Girėno Postas No. 271, American Legion, šivakar įvesdins savo naujus viršininkus 1941-1942 metų terminui.

Komandanto pareigas dar vienus metus eis legionierius Anthony H. Kasper, o Posto Moterų Skyriaus (Auxiliary) viršininke bus įvesdinta p.ia Cassie Norušis.

Daug žymių Svečių.

Bendros Posto ir Moterų Skyriaus įvesdinimo iškilmės įvyks Dariaus-Girėno Memorial salėje, 4416-20 South Western ave-nue, kur susirinks aukšti viršininkai iš Amerikos Legiono, Posto legionieriai, svečiai iš kitų Postų, ir jų šeimynos. Dariaus-Girėno Postas taipgi kviečia lietuvių publiką kuoskaitlin-giausiai susirinkti, iškilmes pa-matyti, taipgi išgirsti programą ir dalyvauti vaišėse po progra-mo.

Com. Anthony H. Kasper

Įvesdinimo apeigas atliks An-thony H. Hilgers, Amerikos Le-giono 4-to distrikto komandan-tas, ir Mrs. Daisy Smith, 4-to distrikto moterų skyrių direk-torė.

Jiems asistuos, Sebastian Dosch, iš McKenley Posto No. 231, James P. Lynch, 4-to dis-trikto kapelionas, teisėjas John T. Zurs, Mrs. Eva Palm, Cook County Council 1-ma vice-pir-mininkė ir garbės sargyba iš McKinley Posto.

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles
Telegramus ir
Visas Pasaulio
Dalis
KVIEKININKAS
Gėles Vestuvėms, Bankietams
ir Pagrabams
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 3306

URBA
Gėlių Mylinčiams
Vestuvėms, Ban-
kietams, Laidotu-
vėms, Pasaulyje
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNA APDRAUDA AU-TOMOBILIAMS.
- APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDA RAKANDŲ.
- APDRAUDA NUO VAGIŲ.
- APDRAUDA LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savi-niukų, kuriuose randasi ta-vernai nuo Public Liabli-lties.

NAUJIENU
Raštinėje per
A. RYPKIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras
iki 8 val. Sekmadieniais
nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Moterų Skyriaus iškilmėse taipgi dalyvauja p. Irena Piet-kiewicz, kuri šiandien užbaigia savo pareigas kaip Dariaus-Girėno Moterų Skyriaus pirmi-ninkė.

Valdybos Nariai.

Su komandantu A. H. Kaspe-ru, Dariaus-Girėno posto valdy-boje dabar bus šie nariai:

Joseph A. Kibort, Sr. Vice Commander.

Adam M. Macarus, Jr. Vice Cominander.

William J. Kareiva, Finance Officer.

Adam Nawyok, Sergeant-at-arms.

John A. Mason, Chaplain.

Frank T. Pumputis, Adjutant.

Mathew Massey, Service Of-icer.

Frank Raila, Historian.

Anthony J. Tuttle, Finance Secretary.

Joseph A. Mickclunas, Judge Advocate.

Moterų Sk. Viršininkės.

I Moterų Skyriaus valdybu, apart p. Norušis, įeina šios le-gionierės:

Helen Kareiva, 1st Vice Pre-sident.

Helen Lukas, 2nd Vice Pre-sident.

Marion Nares, Secretary.

Margaret Brasus, Treasurer.

Helen Zurs, Chaplain.

Pauline Kliuknas, Historian.

Almeda Krueger, Sergeant-at-arms.

Mary Chase, Color Bearer.

Julia Pumputis, Banner Bear-er.

Diena Iš Dienos

**GIMTAS KAMPĖLIŠ
YRA KIEKVIENAM
ARTIMAS ŠIRDŽIAI**

BRIDGEPORT. — Dr. A. J. Bertash, 756 W. 35th St., vi-sad didesnes šventes praleidžia Spring Valley, Ill. Jis ten sve-čiauos ir praeitų švenčių pro-ga.

Spring Valley mieste gydy-tojas Bertash yra gimęs ir au-gęs. Už tai gimtas kraštas jį ir 'raukia taip instinktyvia. Tuo abiau, kad ten tęsė gyvena jo brangi motutė.

— Pacientas.

**VEIKĖJAS GEO. STUNGIS
ATOSTOGAUJA**

Dirba Drovės National Banko
MARQUETTE PARK. — Ge-

rai žinomas visuomenininkas Geo. J. Stungis, dirbas Drovės National banko jau antra sa-vaite bei atostogauja.

Šiemet sukako 7 metai kaip Geo. Stungis tame banke eina atsakingas pareigas.

Jis su žmona Barbora gyve-na puošnioj rezidencijoj adre-su 6917 So. Washenaw ave.

— Kaimynas.

Anna Kaulinienė Pavojingai Susizeidė

Nusilaužė Koją Dviejose Vieto-se; Apskritie Ligoninėje

BRIGHTON PARK. — Mrs. Anna Kaulinas prie savo namų nelaimingai paslydo nuo šaligai-vio, pagriuvio ir sunkiai susi-zeidė dešine koja. Būzuoda kau-las traukė dviejose vietose.

Po peilaimės Mrs. A. Kaulina tapo nugabenta į pavieto ligo-ninę (Cook County Hospital) prie Harrison ir Wood gatvių ir dabar randasi 42 Ward, kam-baryje, 414, lova, 46. Geistina, kad draugai ją aplankyti.

SLA Veikėja

Mrs. Kaulinas yra SLA 238 kuopos narė ir nenuilstanti kuopos veikėja ir darbininkė, todėl SLA 238 kuopos nariai ir na-rės ir žemiau pasirašęs reiškia jai ir jos šeimai gilia užuojau-tą pergyventi nelaimės sopu-lius, laimingai pasveikti ir su-grišti atgal į visuomenės dar-bą.

Motinos Šunus.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (CHICAGOJE)

Milan Maodush, su A'exam-d-ra O. Ratkus

Frank Perez, 36, su Helen M. Wasilas, 26

John G. Punis, 21, su Estelle G. Merrick, 21

Grigalis Maliszauskas, 28, su Ann Alexander, 21

Charles Goutas, 25, su Ber-nice Klimasauskas, 22

John Gura, 25, su Beatrice Sheahan, 19

Francis J. Cully, 31, su Frances Gerdzus, 27

Reikalauja Perskiru

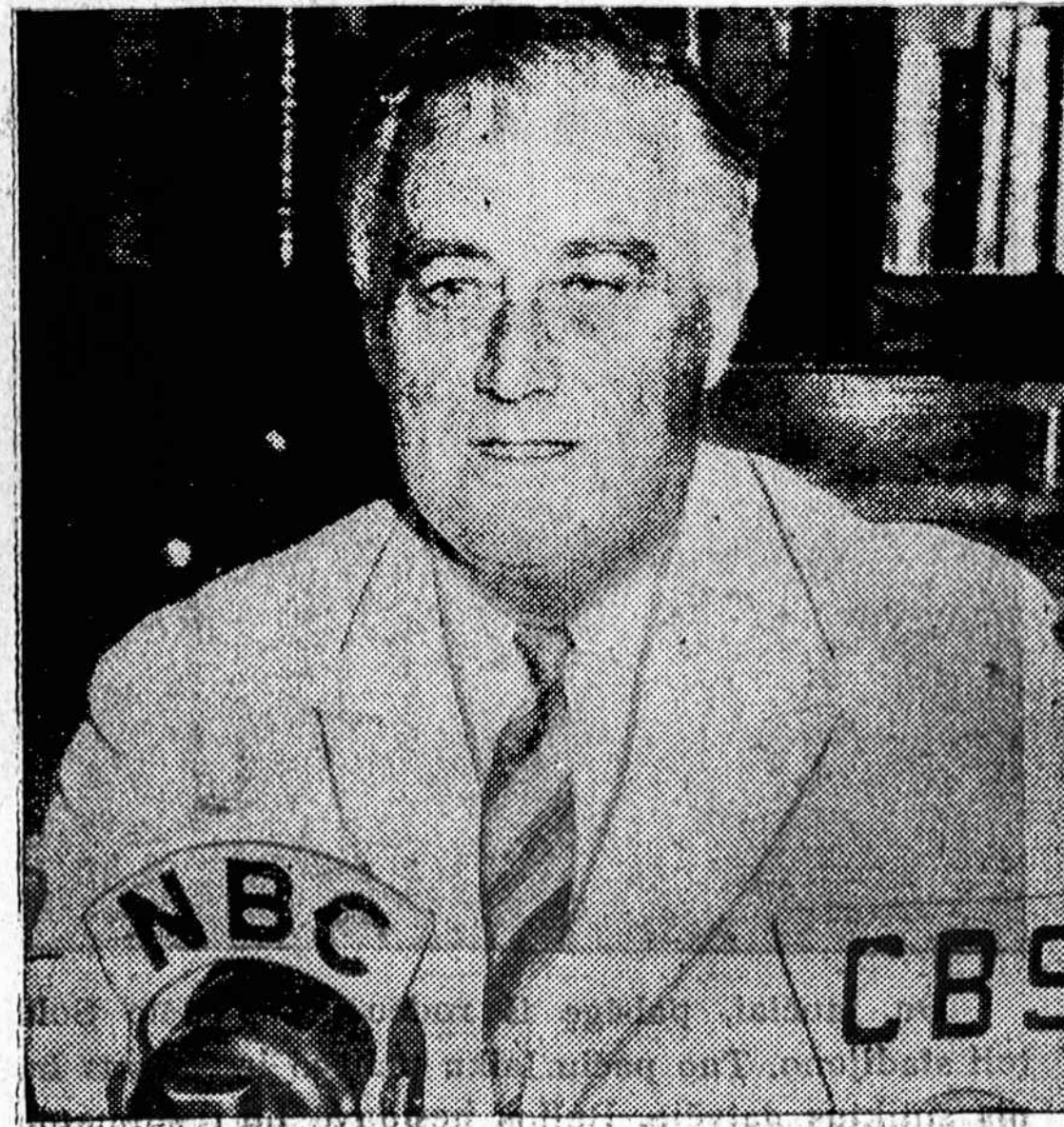
Anna Golan nuo Daniel E. Golan

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpige

Jeigu neturite pinigų, kreip-kis į Naujienu spulką, gausi paskolą ant ILGU METŲ

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

"Hitleris Turi Buti Sutriuškintas."

NAUTIENU-ACME Telefonas

Prezidentas Franklin D. Rooseveltas, sakė Darbo Dienos kalbą per radiją iš savo namų Hyde Park, N. Y. Kalboje Prezidentas įvardino Hitlerį esant žmonijos priešu ir sakė, kad Amerika padės jį nugalėti.

IVAIRENYBĖS

Karalius Žydas

Biblijoj sakoma, kad žydai turėjo savo visagalius kara-lius Dovydą, Salamoną ir ki-tus, bet tikrosios istorijos lai-kuose niekas nebuvome gir-dėję, kad Mausa ir Leizeris butų kur nors užėmę sostą.

O vienok ir mūsų laikais, tulas Vokietijos žydas Otto Witte buvo įsibrovęs į Alba-nijos sostą ir net 5 dienas iš-karaliavo, kaipo jo didenybė Halim!

Šis žydelis 1912 pastojos sa-vanoriu turkų kariuomenėn ir pasiekė leitėnanto laipsnį.

Kurį laiką jis su savo kuop-pa stovėjo Albanijoje, kur pa-sižymėjo dideliu ištirkimu ir aferizmu. Vėliau buvo rusų Kaukazo fronte ir kariu pasi-baigus grįžo į Stambulą.

Sužinojęs, kad Albanija gauna nepriklausomybę, jis Sultano vardu parašė į Du-razzo laišką ir turkų įgulai i-sakė iškilmingai sutikti Prin-cą Halim, kuris vyksta: karu-nuotis ir užimti sostą. Turkų įgula ir albanai šį žydą sutiko entuziastiškai ir jį greit karunavo. Bet praėjus 5 die-noms, skubiai atvyko tikrasis Princas Halim ir paskelbė žydelio apgaule.

Tuomet žydas pasigrobęs daug brangenybių pabėgo į Graikiją. Tos 5 jo karaliavi-mo dienos taip pat pasižymė-jo ištisa orgija ir tvirkavimo rektordu.

Popierius Iš Bulvienoju

Pranešama, kad Vokietijoj jau pradėta gaminti popierius iš bulvienoju. Eksperimentai jau pradėti daryti 38 metais. Dabar ši popieriaus gamyba yra jau išbulbulinta ir vyriausybė supirkinėja iš Vokietijos ukininkų bulvienoju.

Ukininkai privalo bulvie-nojus išdžiovinti, o vėliau už-tai gauna atlyginimą. Atlygi-nimas, žinoma, labai mažas, bet kai jokių kitų uždarbių

nėra, tai ukininkai tikisi šį tą ir bulvienoju uždirbti. Hitle-ris tuo budu sutaupys 675,000 tonas celiulozos, kurią priva-lėjo pirkti užsieny.

ŽEMAIČIUOSE

Šiandien nebesinori tikėti, kad tokie dalykai galėjo dėtis dar nelabai seniai mūsų žemaitijoje. Štai neseniai suras-tas iškilmingas teismo nutari-mas, kuris štai ką sako:

—1672 metais, Girkaalnyje, Žemaičių kunigaikštystės ge-nerolas Mickevičius, gen. Po-plauskis ir teisėjas Valatkevi-čius svarstė Girkaalnio gyven-tojos Lašienės bylą. Lašienė buvo kaltinama raganavime ir jai prikišta 14 nusizėngimų:

1. Skalbama išardė marš-kinų rankoves, kad nudžiūtų jų marškinų dėvėtoja.
2. Pavogė ir apžavėjo vai-ko pagalvę ir kepurę, kad tas susirgtų ir akimis nematytų.
3. Sužavėjo pajuostę, užkas-dama ją Bibirbos balose.
4. I. pagalvę idėjo kaltunų, kad džiūtis įsimetų. Numirė-lių kaulus kaišiojo į pagal-vius, kad numirtų tie, kas ant jų gulės.
5. I. pagalvę idėjo vanago naga, kad barniai ir rietenos kiltų. Pieną karvėms atėmė ir maru gyvulių apleido.
6. Pievose rasas į puodelį rinko, kad nederlius ir saus-metis kiltų. Deginė ir alų da-rydama žavėjo, kad nerugtų.

Už visą eilę panašių "nusi-kaltimų" Lašienė buvo teisia-ma, pagal Žemaičių vyskupo Jurgio Tiškevičiaus įsakymą, kad "visi žavėtojai, burtininkai ir sutartis su velniais da-rantieji turi būti kankinami ir iš žmonių draugijos išnai-kinti". Teismo procedūra bu-vo savotiška. Minėtą Lašienę pradžioj smarkiai kankino, reikalaujami prisipažinti kal-ta. Toji gi atsisakė prisipa-žinti.

Tuomet ištyrinimui ar ji tei-sybę sako, ar meluoja, pa-vartota sekanti priemonė. Ne-laimingai moteriškai surišo rankas, nuvežė į vidurį eže-ro ir įmetė vandenin. Teisėjai žiūrėjo kas toliau bus. Jei kal-tinamoji greit nuskęs, tai rei-škia ją ne pilnai buvo pagrie-bęs velnias, jei pluduriuos, tai bus ženklas, jog jai gelbsti vel-nias.

Minėtoji Lašienė ne iš sykio paskendo. Ji buvo iškilus ir viršų. Teisėjai padarė išvadą, kad velnias ją kilnoja. Ji bu-vo ištraukta, atgaivinta ir paskiau sudeginta ant laužo. Panašių atsitikimų yra buvę daug ne tik Lietuvoje, bet ir kitose šalyse.

AR JIESKAI DARBO?

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TIKRŲ SKILTIS

"REIKIA DARBININKŲ"
Lietuviai taipgi reikia ir parduoda ir progas sužinoti tikrai per
NAUJIENAS

1739 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED-FEMALE Darbininkių Reikia

REIKALINGA PATYRUSI JAU-NA sales lady prie moteriškų dre-sių. Pastovus darbas. L. CHAVIN, 740 Maxwell St.

VEITERKA, PASTOVIAI, GE-RAS mokestis, sekmadieniais ne-dirba. 117 E. S. Water St. I rytus nuo Michigan.

PATYRUSIOS OPERATORS, single needle mašinos, ant bathrobes. Pastovus darbas, geras mokestis. Chicago Bathrobe Corp., 506 So. Wells.

HELP WANTED-MALE-FEMALE Darbininkių-Darbininkių Reikia

BUTTON HOLE MAKER, siulių prosytojas vyriškų kautų šapoje. 227 W. Van Buren, 6-tas aukštas.

HELP WANTED-MALE Darbininkių Reikia

REIKALINGAS DARBININKAS SPAUSTUVEI,

kuris moka visą spaudos dar-bą. Atsišaukite greit.

Box 2521, 1739 So. Halsted St.

REIKALINGAS KRIAUCIUS i drabužių storą. 4622 S. Ashland Avenue.

REIKALINGAS BARTENDERIS ir porteris, pavienis. Gyventi vie-toj. Patyrimas nereikalingas. Tei-singi atsišaukite i šį skelbimą.

734 W. 35th St.

ODOS PADENGIMŲ IR rankie-nų dirbėjų prie čemodanų iš odos dirbimo.

BENNO HAHN and CO., 234 So. Wells.

DELIVERY BERNUKAS. Pasto-vus darbas, geras mokestis. Atsi-šaukite tuojau.

Edgewater Food Shop, 5124 Sheridan Road.

PATYRĖS HANDLE MAKER ant odų prekių.

BENNO HAHN CO., 234 So. Wells.

VAIKINAS SANDELIUI. Leng-vas fabriko darbas. Pastoviai. Ge-ras mokestis.

SHAGGIES CO., 224 W. Superior. WHitehall 7110.

SUSIRINKIMAI

LIETUVIŲ DARBININKŲ NA-MO BV-ES šerinkimų susirinkimas įvyks rugsėjo 3 d., 7:30 v. vakaro, L. D. svetainėje, 10413 S. Michigan Ave. Reikalus svarbus, todėl visi šerinkimai ir draugijų delegatai bu-kite sus-me. —J. Kirkus, rašt.

ROSELANDO LIET. KULTUROS DR-JOS mėn. susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 4 d., 7:30 v. vakaro, L. D. svetainėje, 10413 So. Michigan Ave.

—S. Dilis, rašt., 226 W. 110 St.

ASS'N OF LITHUANIAN PRO-PERTY OWNERS mėn. susirinki-mas įvyks trečiadienį, rugsėjo 3 d., 7:30 v. vak., Chic. Lietuvių Au-ditorijoj, 3133 So. Halsted St. Su-sirinkimas svarbus. Visi nariai, na-mų savininkai, malonėkiai atsilan-kyti, nes turime svarbių reikalų kuriuos turėsime aptarti.

S. Kunevičius, rašt.

Chicago Draugijų, Klubių Valdybos 1941 Metams

JAUNU LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTISKAS KLUBAS VALDY-BA 1941 METAMS: Juozapas Ruta —pirm., 3141 So. Halsted St.; Petras Viršilas—vice-pirm., 3432 So. Wallace St.; Stanislovas Ku-nevičius—nut. rašt., 3220 So. Union Ave.; Felix Kasper—fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; Juo-zapas Balciunas—išdininkas, 3200 So. Lowe Ave.; Walter Dulevi-čius—kontr. rašt., 8728 Harper Ave.; Martinas Pienis—išdo glo-bėjas, 3202 So. Emerald Ave.; Kazimieras Valaitis—ligonių pri-žiūrėtojas, 3350 So. Union Ave.; Povilas Petrakis—koresponden-tas, 812 W. 33rd St. Susirinkimai įvyksta kas mėnesį pirmą penk-tadienį, 7:30 val. vak., Chicago Lietuvos Auditorijoj, 3133 South Halsted St.

SMULKIOS ŽINIOS

— Tikimasi, kad Argentinor senatas šiandien pareikalaus atšaukti načių ambasadorių Thermann, nes jis kišosi į kra-što vidaus politiką ir organi-zavo načių jėgas.

— Vakar dienos bombardavimo metu britų lakunai Olan-dijoje išmetė 75,000 maišelius arbatos Olandijos gyventojams. Arbatą padovanojo olandų ko-lonijų gyventojai.

SITUATION WANTED Ieško Darbo

PUSAMŽIS ŽMOGUS ieško dar-bo už dzenitorijų ir handy man. Suprantu visą namų darbą. Atsi-šaukite nuo 8 ryto iki 5 v. vakaro. HEMlock 0707. Klauskite TONY.

IESKAU DARBO. ESU teisin-gas žmogus, nebuves ant rėlyfo, esu išgirdęs 20 metų ant vietos, galiu dirbti tavernoj už porteri, taipgi ir prie baro galiu pagelbėti. Norėčiau gauti ant vietos gyvenim-ą ir kambari. JOE SMITH, 1458 West 15th St. Tel. CANAL 9719.

FURNISHED ROOMS-TO RENT Gyvenimui Kambariai

RENDAI DIDELIS KAMBARYS. Karšto vandens šiluma. 3-čias au-kštas. 3246 So. Halsted.

SCHOOLS AND INSTRUCTIONS Mokyklų ir Pamokos

ISMOKIT UZDIRBTI Electric and Gas Welding. Mokės jum daugiau pinigų. Sunaudokit savo luoslaiki. Mokekit laikui bėgant. NEREIKIA KONTRAKTO PASIRASYTI.

Lengva ismokti pagal naują musų metodą. Atdara dienomis—naktimis—šešta-dieniais. Rašykite, šaukit arba atliankykite musų mokyklą. INDUSTRIAL TRADE SCHOOL 1910 So. Kedzie Ave. Phone ROCKWELL 7167.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

PARDAVIMUI: VALGOMOJO kambario, miegamojo kambario rakandai. Pečiai. Įvairūs šeimynai indai. 2036 Rice St., BRUnswick 1272.

WHOLESALE FURNITURE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MOKEĖDAMAS CASH— už rakandus, sutaupyti nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pa-šaukite ar rašykite dėl daugiau in-formacijų. Vien tik nacionaliai ži-nomi daiktai randasi pas mus. ALISAUSKAS, SUNUS, 6343 So. Western Ave., Chicago, Ill. Tel. REPublic 6051

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

TAVERN PARSIDUODA, ka-dangi turim kita biznį. Gerai išdir-btas biznis. Galima gauti ilgą lysą. 543 N. Clark St.

JAMS PROGA IEITI i savo bi-znį. Būnares 15-ty kampos, 38th ir Wallace. Krautuve ir apartamentas. Turi buti parduota tuojau už ge-riausią pasiulymą. Matykite Mr. STACHON, Briggs, Wiegell and Kilgallen, Inc., 8349 So. Western Ave. BEVerly 7160.

VYRAS REIKALINGAS kolek-tuoti ir įrengti fonografus taverno-se ir restoranuose. Blaivus, teisin-gas ir atsakingas. Suteikit visas informacijas apie save pirmame laiške. Box 2533. 1739 So. Halsted Street.

REAL ESTATE FOR SALE Namai-Zemė Pardavimui

PERKAM, parduodam ir mahom namus, lotus, farmas ir biznius Turime didelių pasirinkimų namų pirkti už cash arba mainais. Norint pirkti ar mainyti, dėl greitesnio pa-tarnavimo šaukite:

PAUL M. SMITH & CO.
REAL ESTATE — LOANS—INSURANCE
4631 S. Ashland Ave.
Tel. YARDS 1001.

6 KAMBARIŲ KATEDZIUS, aukštas beismantas. Sacher, 2849 West 40th St.

107x333 PEDOS ILGIO. 4 kam-bariai su sun parlor. 2 karam ga-ražas. Didelis vištų namas. Plieno tvora aplinkui. \$4,200, \$1,200 įmo-kėti. \$25 į mėnesį. Randasi Oak Lawn. J. C. DORGIN, Klauskite pas Worth White Inn. 111 ir Ridge-land.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

150 AKRŲ, PAGERINTA farma, geri keliai, arti Crown Point, Ind. \$75 už akrą. M. W. GINDROZ, P. O. Box 462,..... Hammond, Ind.

FINANCE AND LOANS Finansai ir Paskolos

P A S K O L O S GREIT IR PIGIAI ANT 1-MŲ MORGICIŲ Mėnesiniais atmokėjimais MUTUAL FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO.

2202 W. Cermak Rd. BEN. J. KAZANAUSKAS, Sec. Turtas virš \$1,000,000.00.

Pirkite tose krautuose, ku-ris garsinasi "NAUJIENOSE"

ARMIJA DAR ŠI MĖNESI PALEIS DALI METUS ATITARNAVUSIŲ NAUJOKŲ

Iki Gruodžio 10 Žada Paleisti 200,000

Dar ši mėnesį namo sugrįš kai kurie naujokai, atitarnavę metus Jungtinių Valstijų armijoje.

Nors kongresas neseniai priėmė įstatymą, prailgindamas karo tarnybą iki 18 mėnesių, armija betgi nutarė parinktus vyrus atleisti, viso apie 200,000, iki gruodžio 10.

Pirmiausiai — Tuos Su Šeimomis

Pirmiausiai bus atleisti tie kareiviai, kurie turi šeimynas arba kurių pašaukimas armijon apskunkino tėvų ir kitų artimų žmonių būklę. Tokie pradės grįžti namo Chicagoje dar prieš šio mėnesio pabaigą.

Virš 28-į M.

Vėliau armija atliks vyrus virš 28 metų amžiaus, nes yra nutarusi naujokų, turinčių 23 ar daugiau metų, tarnybai nebeimti.

Vsi atleistieji betgi paliks armijos rezerve ir jie gali vėl būti pašaukti aktyvei tarnybai "jeigu tarptautinė padėtis to reikalaus".

Streikas Trijose Chicagos Mėsos Dirbtuvėse

Streikuoją Apie 2,600 Darbininkų

Pereitos savaitės pabaigoje į streiką išėjo darbininkai Illinois Meat Packing Company dirbtuvėje, o vėliau užuojautos streikus paskelbė Agar Packing and Provision Corporation, ir Brennan Packing Co.

"Dėl Algų"

Vieni sako, kad streikas kilo dėl algų, kiti, kad darbininkai metė darbą protestuodami prieš trijų darbininkų "nusikaltimą". CIO ūmija buvę reikalaujanti pakelti darbininkams algas 15%.

Stockyardų apylinkė vakar patraukė apie 300 policistų. Dirbtuvės randasi tarp 39-tos ir 41-mos, Halsted street ir Wallace.

Streikuoją apie 2,600 darbininkų.

CIO "Pikietuoja" McCormick'ą

WESTSIDE. — CIO ūkio mašinų unija vakar rytą apstatė McCormick dirbtuvės vartus pikietininkais. Jie stabdė darbininkus kolektuodami užsilikusias duokles ir neuničius kalbino rašyti unijon.

Pikietininkai leido visiems darbininkams įeiti į dirbtuvę.

Green Prieš Koaliciją Teisėjų Rinkimams

Cook apskritys jau ruošiasi Superior teismo rinkimams, ir kaip paprastai, abi partijos rengs išsąsądyti vieną koalicinį tikietą.

Bet gub. Green, kalbėdamas Riverview Parke, pirmadienį griežtai išėjo prieš tą sumanyimą. Demokratus apskritį kontroliuoja "Kelly-Nash mašina", ir "republikonams nepakeičiui su ja susidėti".

Republikonams dabar yra gera proga laimėti balsuotojų pasitikėjimą atvira kova prieš nusigvenusių "demokratų mašinos administraciją Cook apskrityje".

Vėliausi Karo Kontraktai

Chi. Dirbtuvėms

Smulkus, Daugiausiai Mažoms Dirbtuvėms

Karo departamentas Washingtono vakar paskelbė, kad išleido šiuos kontraktus Chicagos dirbtuvėms:

Eugene Dietzgen Company, Inc., \$16,490.

Mall Tool Company, \$5,345.

Chicago Flexible Shaft Company, \$8,108.

Chicago, Rock Island & Pacific Railway Company, \$4,672.

Joslyn Manufacturing & Supply Company, \$13,974.

Harrington & King Perforating Company, \$1,086.

Airmour Research Foundation, \$24,000.

Armstrong-Blum Manufacturing Company, \$4,781.

Illinois Tool Works, \$1,087, ir \$1,382.

Federal Tool Company, \$9,752.

Vascolony-Ramet Corporation, \$1,997.

Universal Castings Corporation, \$1,100.

Guiberson Diesel Engine Company, \$70,000.

The Mercury Manufacturing Company, \$4,091.

Kontraktai Dirbtuvėms Už Chicagos

Barber-Greene Company, Aurora, \$14,776, \$7,499, \$49,872, ir \$16,235.

E. D. Etnyre & Co., Oregon, \$9,048.

Allis-Chalmers Manufacturing Company, Springfield, \$36,328.

Whitcomb Locomotive Company, Rochelle, \$127,660.

Caterpillar Tractor Company, Peoria, \$12,785, \$2,023, \$6,582, ir \$8,545.

Independent Pneumatic Tool Company, Aurora, \$27,808.

Johnson Motors, Waukegan, \$6,079.

Thorpe-Rogoff Company, Chicago, \$140,996.

Reynolds Wire Company, Dixon, \$6,782.

Frank G. Hough Company, Libertyville, \$2,043.

Olin Corporation, East Alton, \$165,000, ir \$39,468.

Clifford-Jacobs Forging Company, Champaign, \$24,112.

Fort Dearborn Manufacturing Company, Sterling, \$1,280.

Buda Company, Harvey, \$8,124 ir \$2,463.

Barber-Colman Company, Rockford, \$3,857, ir \$4,571.

Kažin Ar Dabar

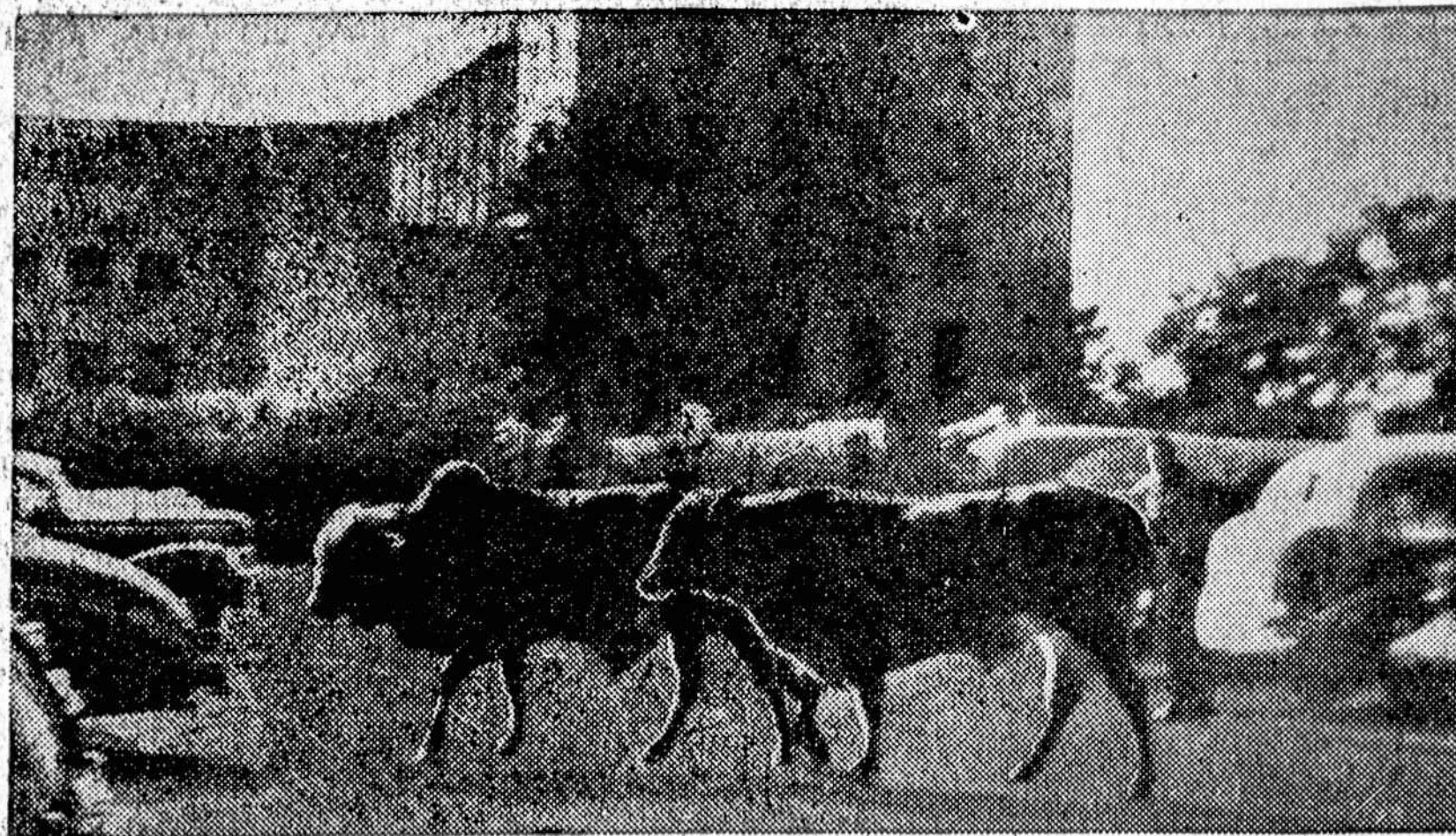
Jau Bus "Sure"?

"Resignaves", vėliau "resignaciją" atšaukę Cook apskritys policijos viršininkas Lester E. Laird vakar pasisaukė reporterius ir su asaromis akysse jiems pareiškė, kad "tikrai resignuoją iš vietos ir nebeturės nieko bendro su Cook apskritys policijos departamentu". Eis kito darbo ieškoti.

Pabrango Ir "Ice Cream"

Dar ne visos krautuvės kabinos pakėlė, bet daug kur "ice cream" "konai" už nikelį bus mažesni negu ikišiol, o "ice cream" sodos vietos 10 centų kainuos 12 centų, o kur būdavo 15 centų, tai dabar kainuos 17.

Pabėgęs Rodeo Bulius Sužeidė Šešis Asmenis

Du jaučiai, pabėgę iš rodeo, vyks ančio Soldier stadijone, vaikščioja netoli stadijono. Tuo pačiu laiku pabėgo ir žiaurus bulius, kuris sužeidė šešis asmenis sutiktus gatvėje. Bulius nesidavė būti suimamas ir policininkai turėjo jį nušauti.

Berniuko Užgauta Mergaitė Nusizūdė

"Jaunos Meilės" Tragedija

Betty Smith, 7627 Dante avenue, buvo tik 15 metų amžiaus, ir ji labai mylėjo, arba įsivaizdavo, kad mylėjo, 16-kos metų Edwardą Bearby, 2812 East 76th street.

Pirmadienį abu vaikai nuvyko pasimaudyti Michigan ežere, prie 75-tos gatvės. Ten mergaitė berniuką erzino — slėpė jo rubus, dardė jo plaukus ir jį smėliu barstė.

Sugrįžęs namo, berniukas pasiuntė mergaitę raštelį, kad "jos šposai jam labai nepatinka ir jis nebėnori jos matyti." Gavusi laiškėlį, mergaitė apsisverė ir susiradusi tėvo medžioklinį šautuvą nusizūdė.

Ją atrado berniukas Bearby atskubėjęs pas mergaitę atspausdinti, kad tokį pikta laišką jai parašė.

Augustai Išvyko Į Californiją

Pp. Kostas ir Julija Augustai ("Naujienu" redakcijos narys ir bendrovės išaininkas, ir "Naujienu" vedėja) išvyko mėnesiui laiko į Californiją. Karti važiuoja p. Edith Rimkus, p. Augustas sesuo, ir giminaitis p. A. Augustas iš Benton Harbor Mich.

Kelyje žada sustoti aplankyti gimines ir pažįstamus Minneapolise, Wyominge, Oregone ir Los Angeles, Cal.

Hall Spaustuvė Atmoka \$8,458 Darbininkams

W. F. Hall Printing Company, 4600 Diversey bulvaras, vakar sutiko primokėti 88-ims darbininkams \$8,458.73 algos už viršlaikį. Firma mokėjo jiems reguliari algą, bet valdžia pareikalavo mokėti pusantros algos, kaip nurodo valandų-algų įstatymas.

Kanadiečių Atydai

Senas "Naujienu" skaitytojas Jurgis Kaunieta, 5529 W. 64th street, Chicago, Ill., turi svarbų reikšmę su kanadiečių Stanley Yakeičiu, kuris seniaus gyveno apie Edmontoną.

Žinant, ar pats St. Yakeičius kreipkitės virš minėtų antrašų. — Steponas.

GIMIMAI CHICAGOJE

ANDREWS, Sally, 436 Webster Avenue, gimė rugpjūčio 26, tėvai: Frances ir Ethel.

NUTROSKO KUDIKIS

Lopšelio patalinėje nutrosko Jerry Gallup, 3 mėnesių sunus chicagiečių Lyle Gallup'u, 9301 South Loomis street.

Nebus SLA 134-tos Kuopos Susirinkimo

Pranešimas SLA 134-tos kp. narėms.

Dėl tam tikrų susidėjusių aplinkybių SLA 134-tos mot. kuopos mėnesinio susirinkimo rugsėjo 4 d. nebus. Narės, kurioms būtina reikia mokėti mokesčius, malonėkite kreiptis į fin. sekretorės namus: 2138 West Coulter St., Chicago, Ill.

Sekantis kuopos susirinkimas bus spalio 2-ą dieną. Sandaros svet. Kl' Katkevičienė

"Nusizudys. Rugsėjo '28"

Viena nežinoma moteriškė prisipažino laisvą dienraščio "Times", kuriame sakė, kad ji nusizudys rugsėjo 28-tą dieną, nes per 30 metų "gyvenime ji dar neatrado laimės".

Tragingas Pikniko Finalas

Važiuojant namo iš pikniko Green Lake, Indianoje, susiginėjo Wilson Wheeler ir jo žmona Marie, 22, iš 11706 Burley avenue. Prie 128-tos ir Avenue O, moteriškė šoko iš važiuojančio automobilio ir nusi laužė nugarą. Ji netrukus mirė.

Svečiai Iš Chicagos

Jis ten gyvena su visa šeima. Sventėms pp. Houghtheling'ai susilaukė svečių — juos aplankyti ir armijos gyvenimo pažinti nuvyko pp. K. Steponavičiai, "Pirmyn" chorvedėjas ir jo žmona.

Roselandiečiai Šventės Praleido Laimingai

Piknikavo Dvi Dieni

Roselando Liet. Kultūros Draugija gražiai sekma dienį piknikavo Spaičiu darže. Nor. piknikas ir nebuvo per daug skaitlingas, vienok draugija netik nuostolius neturės, bet liks dar ir pelno. Mat, serijų paruošta už keliasdešimt dol.

Buvo Thorntonė

Rytojaus dieną (Labor Day) burs Roselandiečių turėjo išvažiuoją į Thornton miškus diena graži. Visi draugiški, širvaisės, čia kortų lošimas, o gerbiamos ponitės susikūrė ugnį kaip tos senovės vaidelytės, i sustoję ratu apie ugnį gražiai dainavo. Nors Roselande yra Chory, kurie dainuoja keli metai, vienok šios ponitės labai engvai juos pralenkia dainavime. — Stepukas.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE".

Kai Transportacija Bloga Kartais Idomių Dalykų Sužinai

Pavyzdžiui, Išgirsti Šio Senelio "Pamokslą" Moterėlėms

Sekma dienį, rugp. 24, Tautiškos kapinėse buvo atidengtas paminklas S. B. Mickevičiaus, buvusio pirmo vyskupo Tautiškos parapijos, ir jos tvėrėjo. Prie kapo buvo pamaldos ir pamokslai, prakalbos, daug kunigų ir aukštesnio rango dvasiškijos, viskas surengta greitomis šv. Marijos parapijos ir jos klebono St. Linkaus pasidarbavimu.

Prie kapo buvo patiesta vėliava ir prašyta aukų. Žmonės metė aukas. Vėliau įvyko piknikas "Forrest preserve", kito pusėj Kean ave. (Nors buvo pranešta "Naujiene", kad Kean ave. bus atdara, bet to nebuvo).

Transportacija į Tautiškas kapines buvo bloga. Iki Argo gerai, bet su busais bloga — vienas busas į valandą.

Žmonės turi ant cemento stovėti — kojos tirpsta, stingsta, veikia nuvargsta. Jei kas žingeidus atsitinka — tai dar nebuna taip nuobodu.

Trys Moterėlės

Man atvykus prie Archer ir Kean ave., laukti buso, matau, stovi 3 moterys ir kalbasi apie dienos įvykius (matytus kapuose kunigus). Jų kalboje daugiausiai minimas kun. Vipartas iš Westvill'ės.

Ateina Ir Senelis

Ir kur buvęs, kur nebuvo, priėjo pagyvenęs vyras ir įsimaišė į kalbą... pasirodo kun. Viparto paveikslėly "abrozėlį", ir taip atsirekomendavęs jis jau "ima fliorą" ir pradeda tarkuoti "kolekšena" prie kapo.

Sako: "Kodėl tie kunigai nei vienas, nieko nemetė patys, bet vis rėkė, kad kiti žmonės dėtų pinigų. Jie tik sau. Aš jums sakau moterėlės, aš jau 50 metų Amerikoje, atvažiuavau 20 metų amžiaus, ir per visą laiką — Aukų, Aukų ir Aukų! Neklausykite moterėlių, neduokite jokių aukų!"

"Dabar yra renkama aukos Lietuvai", jis kalbėjo, — "jos eis, kas jomis naudosis? Aš juos žinau, dirbau prie jauniom ratelių, chorų. Neklausykite moterėlių, nesiduokite apgaunamos..."

Mokė Chorus

Berods, pažinojau visus jau nimo darbuotojus ir Chorų vedėjus per virš pastaruosius 30 metų, Chicagoje ir kituose miestuose... Žiuriu, žiuriu ir matau, kad tai p. Juozas Laukeis. Taip, tai buvęs veikėjas Chorų mokytojas ir "vargamistra". Jis savo laiką vedė "Rutos" chorą. Jis "moka diriguoti"... tai dešinė, tai kairiaja ranka — kaip tik nori; o "vargamistra" jis buvo šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, berods kun. Bužinskio laikais.

— Juozas K.

Naudokitės "Naujienu" Informacijų Biuru

Teikia žinias apie parengimus

"Naujienu" įsteigė lietuviškų parengimų informacijų biurą.

Draugijos, klubai ir visokos įstaigos prašomos pranešti "Naujienu" dienas savo parengimų. Taipgi ir rengėjai, pirm samdymo svetainių, prašomi kreiptis į "Naujienu", kad nesudurėtų su kitais parengimais ir išvengtų nepageidaujamos konkurencijos. Ši patarnavimą "Naujienu" teikia nemokamai.

VAKAR CHICAGOJE

● Nebuvo laiko daktarui atvykti, todėl dviems policistams iš Englewood nuovados, Charles Evans'ui ir Leo Crotty teko ateiti garnui į talką, kai jis netikėtai užsuko pas Mrs. Rosalie Antone, 540 West 63rd street. Moteriškai gimė mergaitė.

● Grįždamas Chicagon iš atostogų, prie Ridgefield, Ill., automobilį duobė kelyje užgavo Lawrence Finn, 2924 Washington bulvaras. Automobilis buvo tarp smarkiai sutrenktas, kad šovė jame buvęs Finn'o medžioklinis šautuvas, ir suvarė jam kulka į šoną.

● North avenue gatvekarių stotyje, prie Cicero avenue, nusisovė gatvekarių bendrovės kassierius Chester Johnson, 5641 Cornelia avenue.

● Piktadariai užpuolė garžą ties 6330 North Clark street, nušovė 42 metų sargą, Henry Kreinholtz, ir pabėgo pasivogę \$5 ir automobilį.

● Englewood policija suėmė 27 metų tėvą John Michalak, 6457 Eggleston avenue, už žiaurumą 9 metų dukrelei. Jisai prisipažino, kad negalėdamas pakęsti jos verksmo, mergaitę kelis kartus kirtu per veidą, ir ją skaudžiai subraižė. Jį įskundė kaimynai.

● Berukydama cigaretę užmigo ir mirtinai apdegė 37 metų moteriškė, Mrs. Esther Lagerhausen, 467 North Lee st., DesPlaines.

● Vasarnamyje prie Momence, Ill., nusinuodijo 36 metų chicagietė, Mrs. Margaret Wolgast, 415 South Homan ave.

● Gaisras padarė apie \$50,000 nuostolių Roll and Son Coal and Ice Company sandėlyje, Blue Island. Sudegė keli sandėlio triobesia.

● Trys policistai, Arthur Murphy, Arthur Johnson ir John Mahoney buvo sužeisti, kai kitas automobilis apvertė jų skvadkarį prie Grand avenue ir Pulaski. Vairuotojas, George Doherty, 5657 Chicago avenue, buvo suimtas už "girtą" važiavimą.

● Iš Bridewell kalėjimo ukiu, prie Lemont, pabėgo trys kaliniai, Frank Calliendo, Alfred Czaja ir Julian Alberti. Jie pabėgo automobilių, kuris vėliau buvo atrastas prie 79th ir Archer avenue.

● 24 m. George Borko, 1531 North Weiland avenue, prisipažino, kad pasigrobė ir užpuolė jauną merginą. Jis ją skaudžiai sumušė, kai mergina pasipriešino, o vėliau ją nuvezė į šv. Kryžiaus ligoninę. Jis buvo suimtas prie Cermak ir Ashland avenue.

● Iškritęs iš antro aukšto lango savo name, užsimušė 54 metų Frank Bont, 3260 5th avenue.

● Iš Lake Calumet ežero prie 127th street, buvo ištrauktas lavonas chicagiečio 35 m. Jokubo Hillegonas, 10512 Normal avenue.

Trys Prigėrė Michigane

Per šventes Michigan prigėrė trys chicagiečiai:

47 m. Peter Krehoff, 5920 S. California ave., prie Paw Paw, Mich.

34 m. Alex Carlson, 2952 East 79th street, Huzzy ežere, irgi prie Paw Paw, ir

45 m. John H. Mudra, 2293 W. 50th Place, St. Joseph upėj, prie Buchanan.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"